మసాయిలే రంజాన్

రంజానుల్ ముబారక్ కె ఫజాయిల్
రంజానుల్ ముబారక్ కె మసాయిల్

ముఅల్లిఫ్

మౌలానా షైక్ సులైమాన్

ఫారిఘ్ అల్ మాహద్ అద్ దీనీ అల్ అరబీ హైదరాబాద్
బి.ఎ & ఎం.ఎ ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ హైదరాబాద్

మసాయిలే రంజాన్

రంజానుల్ ముబారక్ కె ఫజాయిల్ , రంజానుల్

ముబారక్ కె మసాయిల్,

ముఅల్లిఫ్

మౌలానా షైక్ సులైమాన్

ఫారిఘ్ అల్ మాహద్ అద్ దీనీ అల్ అరబీ హైదరాబాద్

బి.ఎ & ఎం.ఎ ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ హైదరాబాద్

రోజే కా బయాన్ : -

అల్లాహ్ తఆల ఖుర్ ఆన్ షరీఫ్ మే ఇర్ షాద్ ఫర్ మాతా హై -

يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ-(سورة البقره آيت نمبر 183)

أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ- (سورة البقره آيت نمبر 184)

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُون-(سورة البقره آيت نمبر 185)

తర్ జమా : అయ్ ఈమాన్ వాలోం తుమ్ పర్ రోజే ఫర్జ్ కీయే గయే, జైసే తుమ్ సే పహ్ లే లోగోం పర్ ఫర్జ్ కియే గయే థే, తా కె తుమ్ పర్ హేజ్ గార్ బన్ జావో .

గింతి కె చంద్ దిన్ హై , తో తుమ్ మే జో షక్స్ బీమార్ హో , యా సఫర్ మే హో (వో రోజా నహి రఖా) తో ఉత్నే రోజే ఔర్ దినోం మే రఖే, ఔర్ జిన్ హే ఉస్ కి తాఖత్ నా హో ఉన్ పర్ ఏక్ మిస్ కిన్ కా ఖానా ఫిద్యా హై, (ఖుషీ సే ఫిద్యా కి మిఖ్ దార్ బఢా కర్ దే) ఫిర్ జో అప్నీ తరఫ్ సే నేకి జియాదహ్ కరే తో ఉస్ కేలియే జియాదహ్ బెహ్ తర్ హై .

ఔర్ అగర్ తుమ్ జానో తో రోజా రఖ్ నా, తుమ్ హారే లియే

బెహ్ తర్ హై .

రంజానుల్ ముబారక్ కా మహినహ్ జిస్ మే ఖుర్ ఆన్ షరీఫ్ నాజిల్ కియా గయా, జో లోగోం కేలియే హిదాయత్ ఔర్ రెహ్ నుమాయి హై, ఔర్ ఫైసలే కి రోషన్ బాతోం పర్ ముష్ తమిల్ హై.

తో తుమ్ మే జో కోయి యే మహినహ్ పాయే తో జరూర్ (ఇస్ మాహ్ కె) రోజా రఖే, ఔర్ జో బీమార్ హో యా సఫర్ మే హో (ఔర్ రోజే న రఖే) తో ఉత్నే రోజే ఔర్ దినోం మే రఖే, అల్లాహ్ తఆల తుమ్ పర్ ఆసాని ఛాహ్ తా హై, ఔర్ తుమ్ పర్ ముష్కిల్ నహి ఛాహ్ తా, తా కె తుమ్(జో ఛూటే ఉన్) రోజోం కి గింతి పురి కరో, ఔర్ తుమ్ ఇస్ బాత్ పర్ అల్లాహ్ తఆల కి బడాయి బయాన్ కరో కె ఉస్ నే తుమ్ హే హిదాయత్ ది ఔర్ తుమ్ షుక్ర్ గుజార్ బన్ జావ్ .

(సూరతుల్ బఖరహ్ ఆయత్ నం : 183 – 184- 185)

మాహే రంజానుల్ ముబారక్ ఔర్ రోజే కె ఫజాయిల్ :-

రోజా బహుత్ బెహ్ తరీన్ ఇబాదత్ హై , ఉస్ కి ఫజీలత్ మే బహుత్ సే అహాదీస్ ఆయే హై,ఉన్ మే సే చంద్ హదీస్ యే హై .

హదీస్ [1] :- జబ్ రంజానుల్ ముబారక్ ఆతాహై, ఆస్మాన్ కె దర్ వాజే ఖోల్ దియే జాతే హై . ఔర్ జహన్నుమ్ కె దర్ వాజే బంద్ కర్ దియే జాతే హై ఔర్ షయా తీన్ కో ఖైద్ కర్ దియా జాతా హై .(సహీహ్ బుఖారి హదీస్ నం : 1899 జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 626)

హదీస్ [2] :- మాహే రంజానుల్ ముబారక్ ఆయా తో **హుజూర్ నబీ కరీమ్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్)** నే ఫర్ మాయా : యే మహినా ఆయా, ఉస్ మే ఎక్ రాత్ హజార్ [1000] మహినోం సే బెహ్ తర్ హై, జో ఉస్ మే మెహ్ రూమ్ రహా , వో హర్ ఛీజ్ సే మెహ్ రూమ్ రహా ,ఔర్ ఉస్ కి ఖైర్ సే వహి మెహ్ రూమ్ హోగా , జో పురా మెహ్ రూమ్ (బద్ బఖ్త్) హై. (సుననే ఇబ్నె మాజ్జహ్ హదీస్ నం : 1644) (జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 298)

హదీస్ [3] :- రంజానుల్ ముబారక్ కి ఆఖిర్ రాత్ మే ఇస్ ఉమ్మత్ కి మఘ్ ఫిరత్ హోతీ హై . (అల్ ముస్ నద్ అహ్మద్ హదీస్ నం: 7922) (జిల్ద్ నం: 3 పేజ్ నం: 144)

హదీస్ [4] :- జో ఈమాన్ కి వఝ్ సే ఔర్ సవాబ్ కేలియే రంజానుల్ ముబారక్ కా రోజా రఖే గా ఉస్ కె పిఛ్ లే గునాహ్ బఖ్ష్ దియే జాయెంగే, ఔర్ జో ఈమాన్ కి వఝ్ సే ఔర్ సవాబ్ కేలియే రంజానుల్ ముబారక్ కి రాతోం కా ఖియామ్ (రాత్ మే జగ్ కర్ ఇబాదత్) కరే గా ఉస్ కె పిఛ్ లే గునాహ్ బఖ్ష్ దియే జాయెంగే. (సహీహ్ బుఖారి హదీస్ నం : 2009) (జిల్ద్ నం : 1పేజ్ నం : 658)

హదీస్ [5] :- జన్నత్ కె 8 దర్ వాజే హై , ఉన్ మే ఏక్ దర్ వాజే కా నామ్ **రయ్యాన్** హై .

ఉస్ దర్ వాజే సే వహి జాయెంగే జో రోజే రఖ్ తే హై . (సహీహ్ బుఖారి హదీస్ నం : 32) (జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 394)

హదీస్ [6] :- హర్ ఛీజ్ కేలియే జకాత్ హై, ఔర్ బదన్ కి జకాత్ రోజా హై ఔర్ రోజా ఆధా సబ్ర్ హై .(సుననే ఇబ్నె మాజ్జహ్ హదీస్ నం : 1745) (జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 346)

హదీస్ [7] :- రోజే దార్ కి దుఆ ఇఫ్తార్ కె వఖ్త్ రద్ నహి కీ జాతి.

(షోబుల్ ఈమాన్ హదీస్ నం : 3424) (జిల్ద్ నం : 5 పేజ్ నం : 182, 183)

హదీస్ [8] :- అగర్ బందోం కో మాలూమ్ హోతా కె రంజానుల్ ముబారక్ క్యా ఛీజ్ హై తో మేరీ ఉమ్మత్ తమన్నా కర్ తి కె పురా సాల్ రంజానుల్ ముబారక్ హి హో.

(సహీహ్ ఇబ్నె ఖుజైమా హదీస్ నం : 1886) (జిల్ద్ నం : 3 పేజ్ నం : 190)

ఇస్లామ్ మే రోజా

రోజా 2 హిజ్రి మె ఫర్జ్ హువా ,2 హిజ్రి సె పహ్ లే ఇస్లామ్ మె రోజె ఇస్ తరాహ్ థె . హజ్రత్ మాజ్ బిన్ జబల్ (రజియల్లాహు అన్ హు) ఫర్ మాతే హై రోజె కె తీన్ హాలతె బద్ లీ గయి హై.

(బుఖారి షరీఫ్ హదీస్ నం: 1793 జిల్ద్ నం: 2 పేజ్ నం: 669)

[1] జబ్ రసులుల్లాహ్ **(సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్)** మదీనా మునవ్వరహ్ మే తష్ రీఫ్ ఫర్ మా హువే థే, తో హర్ మహినె మే 3 రోజె (13, 14, 15) ఔర్ 10 ముహర్రమ్ కా రోజా రఖ్ లియా కర్తె థె. ఫిర్ యె ఆయత్ నాజిల్ హువి ,

يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ۔(سورۃ البقرہ آیت نمبر 183)

[2] పహ్ లే కె ముతాబిఖ్ యే

(وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ) (سورة البقره آيت نمبر **184**)

హుకుమ్ థా కె జో రోజా రఖ్నా చాహ్ తా హై వో రోజా రఖె. ఔర్ జొ రోజా నహి రఖ్నా చాహ్ తా హై వో ఫిద్యా దె దె . ఫిర్ యె ఆయత్ నాజిల్ హువి ,

(فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ) (سورة البقره آيت نمبر **185**)

అబ్ తుమ్ మె సె జో రంజాన్ ముబారక్ కా మహినా పాయె తో వో రోజా జరుర్ రఖె . సిరఫ్ బీమార్ ఔర్ సఫర్ కర్నె వాలోం కో, ఔర్ జో రోజా రఖ్ నే కి తాఖత్ నా రఖ్ తా హో ఉన్ కెలియె రోజె కి చుట్ ది గయీ హై. అల్ బత్తా బీమార్ ఔర్ సఫర్ కర్నె వాలె దుస్ రె మహినె మె రోజా రఖె .

(3) షురు మె సోనె సె పహ్ లే, పహ్ లే ఖానా,పీనా ఔర్ ఔరతోం సె హమ్ బిస్తరి కర్ నా జాయిజ్ థా. సోనే కె బాద్ ఖానా, పీనా,ఔర్ హమ్ బిస్తరీ కర్ నా మనా థా , ఫిర్ సుర్మ నామి ఎక్ సహాబి (రజియాల్లాహు అన్ హు)కా వాఖిఆ పేష్ ఆయా కె వో దిన్ భర్ కామ్ కర్ కె రాత్ కొ ఘర్ ఆయే నమాజె ఇషా అదా కి , నీంద్ కా గల్ బా హువా తో వో సోగయే దుస్రె దిన్ కుఛ్ ఖాయె పియె బఘైర్ ఉన్ హోనే రోజా రఖా. తో రసులుల్లాహ్ **(సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్)** నె దర్ యాఫ్త్ కి తో సారా మాజ్ రా అర్జ్ కియా,

ఔర్ ఉధర్ **హజ్రత్ ఉమర్ (రజియాల్లాహు అన్ హు)** నె సోనె కె బాద్ బీవీ సె హమ్ బిస్తరి కర్ లియా ఔర్ **రసుల్లులాహ్**

(**సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్)** కె బారగాహ్ మె హజిర్ హోకర్ పూరా వాఖియా సునాయా జిస్ పర్ యె ఆయాత్ నాజిల్ హుయి,

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَىٰ نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَّكُمْ وَأَنتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ -

(سورة البقرہ آیت نمبر 187) తక్ నాజిల్ హుయి .

ఔర్ మఘ్ రిబ్ కె బాద్ సె లెకర్ సుబ్ హ సాదిఖ్ కె తులు హోనె తక్ ఖానె,పీనె, ఔర్ హమ్ బిస్తరి కర్నెకి ఇజాజత్ మిల్ గయా.

రోజా కో అరబి జబాన్ మే సౌమ్ కెహ్ తె హై , సౌమ్ కె మానె ముత్ లఖ్ కిసి కామ్ సె రుక్ జానా ,ఔర్ కిసి కామ్ కొ ఛోడ్ దేనా హై . షరీఅత్ మె సౌమ్ కా మానా హై : సుబ్ హ సాదిక్ హోనే సే లేకర్ గురూబే ఆఫ్ తాబ్ (సూరజ్ గురూబ్ హోనే తక్) ఖానా, పీనా, ఔర్ షోహర్ బీవీ కె అమల్ సె దూర్ రెహ్ నా హై .

మఖ్ సదె రోజా :-

అల్లాహ్ తఆల నె ఖుర్ ఆన్ షరీఫ్ మె ఇర్ షాద్ ఫర్మయా

يَاَيُّهَا الَّذِيْنَ آمَنُوْا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَي الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ)

(سورة البقرہ آیت نمبر**183**)

యానీ అయ్ ఈమాన్ వాలోం తుమ్ పర్ రోజె ఫర్జ్ కియె గయె హై జైసా కె పహ్ లే లోగోం పర్ ఫర్ జ్ కియె గయె , తాకె తుమ్ హే తఖ్ వా హసిల్ హో , ఇస్ ఆయత్ మె రోజో కె

మఖ్ సద్ కొ బయాన్ కియా గయా హై . యానీ జిస్ కొ ఖుర్ ఆనే షరీఫ్ నె బయాన్ కియా వో తఖ్ వా హై , హఖీఖత్ యె హై కె తఖ్ వా తమామ్ ఇబాదతొం కి జాన్ హై,కిసీ భి ఇబాదత్ కొ దెఖా జాయె వహా తఖ్ వా కొ హి దెఖా జాతా హై.

EX: బఖ్రీద్ మె ఈద్ కె మొఖె పర్ బడె బడె జాన్వర్ ఖరీద్ కర్ ఉన్ హె అల్లాహ్ తఆల కి రాహ్ మె జుబాహ్ కర్ దియా జాతా హై, సవాల్ పైదా హోతా హై కె, క్యా అల్లాహ్ తఆల కి బారగాహ్ మె ఉన్ జాన్వరోం కా ఖూన్, గోష్త్, హడ్డియాం, వగైరా పహుంచ్ తీ హై?

యా సిర్ఫ్ జాన్వర్ కా ఖూన్ బెహ్ జా నె సె ఖుర్బని కా మఖ్ సద్ హాసిల్ హోగయా?

నహి,నహి ఖుర్ ఆన్ షరీఫ్ మె సాఫ్ సాఫ్ యె లిఖా గయా హై

(لَنْ يَّنَالَ اللّٰهَ لُحُوْمُهَا وَلَا دِمَاۤؤُهَا وَلٰكِنْ يَّنَالُهُ التَّقْوٰى مِنْكُمْ) (الحج :۳۷)

యాని అల్లాహ్ తఆల కో జాన్వరోం కె గోష్త్ ఔర్ ఉన్ కా ఖూన్ హర్ గిజ్ నహి పహుంచ్ తా ,బల్ కె ఉస్ కి బార్ గాహ్ మె తుమ్ హరి తరఫ్ సె తఖ్ వా పహుంచ్ తా హై .

మలూమ్ హువా కె ఖుర్బానికి ఖుబులియత్ కా దారొమదార్ ఖుర్ బానీ దేనే వాలె కే తఖ్ వే పర్ హై.

యాని ఖుర్బాని కె జాన్వర్ కొ దెఖ్ కర్ నహి బల్ కె ఆప్ కె తఖ్ వె కొ దెఖ్ కర్ అల్లాహ్ తఆల ఆప్ కి ఖుర్బాని ఖుబుల్ ఫర్ మాతా హై.

హజ్రత్ ఆదమ్ అలైహిస్సలామ్ కె దో బెటోం నె ఖుర్బాని పెష్ కి తొ ఎక్ కి ఖుబూల్ హుయి, ఔర్ దుస్రే కి రద్ కర్ ది గయీా , జిస్ కి ఖుర్బని రద్ హుయి, ఉస్ నె అప్ నె భాయీా సె కహా (لَاَقْتُلَنَّكَ) మై తుఝె జరుర్ ఖతల్ కర్ దూంగా. దుస్ రె నె కహా తెరీ ఖుర్బానీ రద్ హొనె ఔర్ మెరి ఖుర్బాని కె ఖుబూల్ హొనె మె మేరా కొయి దోష్ నహి హై , హఖీఖత్ యె హై కె అల్లాహ్ తఆల హర్ కిసి కి ఖుర్బాని కొ ఖుబూల్ నహి ఫర్మతా హై .

(اِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللّٰهُ مِنَ الْمُتَّقِيْنَ) (المائدة:۲۷)

అల్లాహ్ తఆల తో సిర్ఫ్ తఖ్ వా వాలోం కి తరఫ్ సె ఖుబూల్ ఫర్ మాతా హై. అల్లాహ్ తఆల కి బార్ గాహ్ మె ఖుబులియత్ క మదార్ తఖ్ వా కా హై .

రోజే కి తారీఫ్

రోజా యానీ ముసల్మాన్ క నియ్యత్ కె సాథ్ సుబ్ హ సాదిఖ్ సే గురుబే ఆఫ్తాబ్ తక్ ఖానే , పీనే ఔర్ జిమా కర్ నే సే రుక్ నా, ఔర్ ఔరత్ కా హైజ్ , నిఫాస్ సే ఖాలి హోనా షర్త్ హై .

(ఫతావా హిందియ్యహ్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 194)

రోజే కె అఖ్ సామ్

రోజే కె 8 ఖిస్ మే హై . [1] ఫర్జ్ ము'అయ్యన్. [2] ఫర్జ్ గైర్ ము'అయ్యన్. [3] వాజిబ్ ము'అయ్యన్. [4] వాజిబ్ గైర్ ము'అయ్యన్. [5] సున్నత్. [6] నఫిల్ .

[7] మక్ రూహే తన్ జీహీ. [8] మక్ రూహే తెహ్ రీమీ.

[1] ఫర్జే ము'అయ్యన్ :- మాహే రంజాన్ కె అదాయి రోజే .

[2] ఫర్జే గైర్ ము'అయ్యన్ :- మాహే రంజాన్ కె ఖజాయి రోజే .

[3] వాజిబ్ ము'అయ్యన్ :- [1] నజర్ ము'అయ్యన్ కె రోజే(జిస్ మే కిసీ ఖాస్ దిన్ యా తారీఖ్ కొ రోజా రఖ్ నే కి మన్నత్ మానే) . [2] జిస్ నే ఈద్ కా చాంద్ ఖుద్ దేఖా,కిసీ వర్ఝె సే ఉస్ కి గవాహి ఖుబూల్ నా హుయి హొ తో ఉస్ పర్ ఉన్ దొనోం దినోం కా రోజా వాజిబ్ హై.

[4] వాజిబ్ గైర్ ము'అయ్యన్ :- [1] కఫ్ఫారే కె రోజే . [2] నజర్ గైర్ ము'అయ్యన్ కె రోజే(జిస్ మే కిసీ ఖాస్ దిన్ యా తారీఖ్ కొ రోజా రఖ్ నే కి మన్నత్ నా మానే). [3] జిన్ నఫిల్ రోజోం కొ షురూ కర్ కె తోడ్ దియే హోం .

[5] సున్నత్ :- [1] ఆషూరాహ్ కా రోజా (ముహర్రమ్ కె దస్ వీ కా రోజా ఔర్ ఉస్ కె సాథ్ నవీ కా భీ రోజా .

[2] అరఫా క రోజా (జిల్ హిజ్జహ్ కి నవి కా రోజా).

[3] అయ్యమే బీజ్ (యాని హర్ మహినే కి 13, 14, 15 కె రోజే).

[6] నఫిల్ :- [1] మాహే షవ్వాల్ కె 6 రోజే.

[2] మాహే షాబాన్ కి 15 కా రోజా.

[3] జూమ్ ఆ కా రోజా. [4] పీర్ కె దిన్ కా రోజా. [5] జూమ్మెరాత్ కె దిన్ కా రోజా. [6] సామే దావూది యాని ఏక్ దిన్ ఇఫ్తార్,ఏక్ దిన్ రోజా.

[7] మక్ రూహే తన్ జీహీ :- [1] సిర్ఫ్ ఆషురే కా రోజా రఖ్ నా

[2] సిర్ఫ్ హఫ్ తే కె దిన్ రోజా రఖ్ నా .

[3] దర్ మియాన్ మే కోయి దిన్ నాగా కియే బగైర్ హమేషా రోజా రఖ్ నా .

[4] ఔరత్ కో బిలా ఖావింద్ కె ఇజాజత్ నఫ్ లీ రోజా రఖ్ నా.

[8] మక్ రూహే తెహ్ రీమీ :-

[1] ఈదుల్ ఫిత్ర్ కె దిన్ రోజా రఖ్ నా.

[2] ఈదుల్ అజ్ హా కె దిన్ రోజా రఖ్ నా .

[3] అయ్యామే తష్ రీఖ్ (జిల్ హిజ్జహ్ కె గ్యార్ విహ్, బార్ వీహ్, ఔర్ తేర్ వీహ్ కె రోజే రఖ్ నా).

(అహ్లె ఖిద్ మాతే షర్ ఇయహ్ పేజ్ నం : 326 ఇషాఅతుల్ ఉలూమ్ జామియా నిజామియా హైదరాబాద్).

రోజే కె వాజిబ్ హోనే కి షర్ తేం

[1] ముసల్మాన్ హోనా (కాఫిర్ పర్ రోజా వాజిబ్ నహి).

[2] ఆఖిల్ హోనా (మజ్ నూన్ పర్ రోజా వాజిబ్ నహి).

[3] బాలిఘ్ హోనా (నా బాలిఘ్ పర్ రోజా వాజిబ్ నహి).

నీజ్ తంద్ రుస్త్ , ముఖీమ్ హోనా అదా కె వాజిబ్ హోనే కె షురూత్ హై .

రోజే కె 3 దర్ జె హై

[1] ఆమ్ లోగోం కా రోజా [2] ఖాస్ లోగోం కా రోజా

[3] అఖస్సుల్ ఖాస్ కా రోజా .

[1] ఆమ్ లోగోం కా రోజా :- యాని పేట్, ఔర్ షరమ్ గాహ్
కో ఖానే,పీనే ఔర్ జిమా సే రోక్ నా.

[2] ఖాస్ లోగోం కా రోజా :- పేట్ , ఔర్ షరమ్ గాహ్ కో ఖానే,పీనే , జిమా సే రోక్ నా ఔర్ ఉస్ కె సాథ్ సాథ్ కాన్ , ఆంఖ్, జుబాన్, హాథ్,పైర్ ఔర్ తమామ్ ఆజా కో గునాహ్ సే రోక్ నా.

[3] అఖస్సుల్ ఖాస్ క రోజా: - అల్లాహ్ తఆల కె సివా కయేనాత్ కి హర్ ఛీజ్ సే అప్నే ఆప్ కో జుదా కర్ కె సిర్ఫ్ ఉసి కి తరఫ్ రెహ్ నా .(అల్ జౌహిరతున్ నయ్యిరహ్ కితాబుస్ సౌమ్ పేజ్ నం : 175)

ఫైజానే రంజానుల్ ముబారక్ ఔర్ ఖుర్ ఆన్ షరీఫ్

హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజియల్లాహు అన్ హుమా) కెహ్ తే హై కె **నబి కరీమ్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్)** ఫర్ మాతే హై , రోజా ఔర్ ఖుర్ ఆన్ షరీఫ్ బందే కేలియే షఫాఅత్ కరెంగే - రోజా అర్జ్ కరే గా, యా అల్లాహ్ మై నే ఖానే , పీనే ఔర్ ఖాహిషోం సే దిన్ మే ఇసే రోక్ దియా- మేరీ షఫాఅత్ ఇస్ కె హఖ్ మే ఖుబూల్ ఫర్ మా , ఖుర్ ఆన్ షరీఫ్ కహే గా మై నే ఇసే రాత్ మే సోనే సే రోకా మేరీ షఫాఅత్ ఇస్ కె హఖ్ మే ఖూబూల్ కర్ – దొనోం కి షఫాఅత్ ఖూబూల్ హోగి .(తబ్రాణి వ బైహఖి)

దో రంజానోం కె దర్ మియాన్ కె గునాహ్ మాఫ్

హజ్రత్ ఆమష్ (రజీయల్లాహు అన్ హు)హజ్రత్ ఖుజైమా (రజీయల్లాహు అన్ హు) సే నఖల్ కర్ తే హై,

ఏక్ రంజానుల్ ముబారక్ దస్రే రంజానుల్ ముబారక్ తక్, ఏక్ హజ్ దుస్రే హజ్ తక్, ఔర్ ఏక్ జుమ్మ దుస్రే జూమ్మ తక్ , ఏక్ నమాజ్ దుస్రే నమాజ్ తక్ గునాహోం క కఫ్ఫారాహ్ బన్ తే హై జబ్ కె కబీరాహ్ గునాహోం సే బచ్ తా రహే .(తన్ బిహుల్ గాఫిలీన్)

1 లాఖ్ రంజానుల్ ముబారక్ కా సవాబ్

హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజీయల్లాహు అన్ హు) సే రివాయత్ హై కె **నబీ కరీమ్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్)** ఫర్ మాతే హై జీస్ నే మక్కహ్ మే రంజానుల్ ముబారక్ పాయా ఔర్ రోజా రఖా, ఔర్ జిత్ నా హోసకే ఖియామ్ కియా, తో అల్లాహ్ తఆల ఉస్ కేలియే ఏక్ లాఖ్ రంజానుల్ ముబారక్ కా సవాబ్ లిఖే గా , ఔర్ ఏక్ గులామ్ ఆజాద్ కర్ నే కా సవాబ్ ఔర్ హర్ రోజ్ జిహాద్ మే ఘోడే పర్ సవార్ కర్ నే కా సవాబ్ ఔర్ హర్ దిన్ మే నేకి ఔర్ రాత్ మే నేకి లిఖే గా. (ఇబ్నె మజ్జహ్ హదీస్ నం : 3117 జిల్ద్ నం : 3 పేజ్ నం : 523)

హర్ ఖదమ్ ఏక్ ,ఏక్ సాల్ కి ఇబాదత్ క సవాబ్

నబీ కరీమ్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్) ఫర్ మాతే హై కె జో మాహే రంజానుల్ ముబారక్ మే కిసీ మజ్లిసే జీక్ర్ మే షిర్ కత్ కర్ తా హై, అల్లాహ్ తఆల ఉస్ కె హర్ హర్ ఖదమ్ కె బద్ లే మే ఏక్ ,ఏక్ సాల్ కి ఇబాదత్ కా సవాబ్ లిఖ్ తా హై. ఔర్ బరోజే ఖియామత్ అర్ష్ కె సాయే మే హోగా-ఔర్ జో కోయి రంజానుల్ ముబారక్ మే నమాజ్ బా జమాత్ పఢ్ తా హై తో

అల్లాహ్ తఆల ఉస్ కొ హర్ రకాత్ కె బద్ లే మే నూర్ క ఏక్ ,ఏక్ షెహర్ అతా కరే గా , ఔర్ జో కోయి రంజానుల్ ముబారక్ మే అప్నే వాలిదైన్ కె సాథ్ ఇహ్ సాన్ కరే గా , తో **నబీ కరీమ్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్)** ఫర్ మాతే హై మై ఉస్ కె సాథ్ హూం . ఔర్ జో కోయి రంజానుల్ ముబారక్ మే కిసీ ముసల్మాన్ కి హాజత్(జరురత్) పురి కరే గా అల్లాహ్ తఆల ఉస్ కి 10 లాఖ్ హాజతే పురి కరే గా . ఔర్ జో కోయి ఇస్ మహినే మే కిసీ బాల్ బచ్చే దార్ ఫఖీర్ కొ ఖైరాత్ దేతా హై తో అల్లాహ్ తఆల ఉస్ కేలియే 10 లాఖ్ నేకియాం లిఖ్ తా హై , ఔర్ ఉస్ కె 10 లాఖ్ గునాహ్ మాఫ్ కర్ దేతా హై .

(గునాహ్ సే మురాద్ సఘిరా గునాహ్ హై, కబీరాహ్ గునాహ్ నహి, కబీరహ్ గునాహ్ తౌబహ్ కీయే బగైర్ మాఫ్ నహి హోతే) ఔర్ ఉస్ కె 10 లాఖ్ దరజాత్ బులంద్ ఫర్మాతా హై .

(కితాబ్ నుజ్ హతుల్ మజాలిస్)

రోజే దార్ కో పానీ పిలానే కి ఫజీలత్

నబీ కరీమ్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్) ఫర్ మాతే హై కె జో కోయి రంజానుల్ ముబారక్ మే రోజే దార్ కో పానీ పిలాయే తో వో అప్నే గునాహోంసే ఇస్ తరహ్ పాక్ వ సాఫ్ హో జాయెగా గోయా అభి వో అప్ని మా కె పేట్ సే పైదా హువా హో .

(కితాబ్ అనీసుల్ వాఇజీన్)

పిఛ్ లీ ఉమ్మతోం కే రోజే

రోజా రఖ్ నా పిఛ్ లీ ఉమ్మతోం మే భీ ఫరజ్ థా , మగర్ ఉస్ కి సూరత్ హమారే రోజో సే అలగ్ థి – అలగ్ అలగ్ రివాయాత్ సే మాలూమ్ హోతా హై కె ,

[1] హజ్రత్ ఆదమ్ సఫియుల్లాహ్ (అలైహిస్సాలామ్) హర్ మహినే కి 13, 14, 15 కో రోజా రఖ్ తే థే.

(కన్ జుల్ ఉమ్మాల్ హదీస్ నం : 24188) (జిల్ద్ 8 పేజ్ నం : 258)

[2] హజ్రత్ నూహ్ నజీయుల్లాహ్ (అలైహిస్సాలామ్) హమేషా రోజే దార్ రెహ్ తే థే.(ఇబ్నె మాజ్జహ్ హదీస్ నం : 1714) (జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 333)

[3] హజ్రత్ దావూద్ (అలైహిస్సాలామ్) 1 దిన్ కో ఛోడ్ కర్ 1 దిన్ రోజా రఖ్ తే థే. ఇన్ కొ సౌమే దావూదీ కేహ్ తే హై .

(సహీహ్ ముస్లిమ్ హదీస్ నం : 1189 పేజ్ నం : 584)

[4] హజ్రత్ సులైమాన్ (అలైహిస్సాలామ్) పురే మహినే మే 9 దిన్ రోజా రఖ్ తే థే .(3 దిన్ మహినే కె షురూ మే , 3 దిన్ మహినే కె దర్ మియాన్ ఔర్ 3 దిన్ మహినే కె ఆఖిర్ మే రోజా రఖ్ తే థే. (కన్ జుల్ ఉమ్మాల్ హదీస్ నం : 24624) (జిల్ద్ 8 పేజ్ నం : 304)

[5] హజ్రత్ ఈసా రుహూల్లహ్ (అలైహిస్సాలామ్) 1 దిన్ రోజా రఖ్ తే ఔర్ 2 దిన్ రోజా నా రఖ్ తే . (కన్ జుల్ ఉమ్మాల్ హదీస్ నం :24624) (జిల్ద్ 8 పేజ్ నం : 304)

[6] హజ్రత్ ముహమ్మద్ ముస్తఫా (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్) పర్ రంజానుల్ ముబారక్ కా పురా

1 మహినా రోజా ఫర్జ్ హువా హై . (సూరతుల్ బఖరహ్ ఆయత్ నం : 185)

రోజే కి జజా

నబీ కరీమ్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్) ఫర్ మాతే హై , కె ఆద్మీ కె నెక్ కామ్ క బద్ లహ్ 10 సే 700 తక్ కా అజ్ర్ మిల్తా హై , ఔర్ అల్లాహ్ తఆల నే ఫర్ మాయా రోజా తో మేరే లియే హై ఔర్ ఉస్ కి జజా మై ఖుద్ దుంగా ,

అల్లాహ్ తఆల క మజీద్ ఇర్షాద్ హై బన్ దహ్ అప్ని ఖాహిష్ ఔర్ ఖానే, పీనే కో సిర్ఫ్ మేరి వర్యే సే ఛోడ్ దియా హై , రోజే దార్ కేలియే దో ఖుషియాం హై , 1 ఇఫ్తార్ కె వఖ్త్ ఔర్ 1 అప్నే రబ్ సే మిల్నే కె వఖ్త్ ,ఔర్ రోజే దార్ కె ముహ్ కి బో అల్లాహ్ తఆల కె నజ్ దీక్ ముష్క్ సే జియాదహ్ పాకీజా హై . ఔర్ రోజా ఏక్ ఢాల్ హై.(బుఖారి షరీఫ్ హదీస్ నం : 1771)(జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 474) (ముస్లిమ్ షరీఫ్)

సెహ్ రీ కె ఫజాయిల్

సెహ్ రీ ఖానా సున్నత్ హై , హదీస్ మే ఇస్ కి బడి ఫజీలత్ ఆయి హై.

హదీస్[1] :- **నబీ కరీమ్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్)** ఫర్ మాతే హై యహూద్ ఔర్ నసారా ఔర్ హమారే రోజే మే సిర్ఫ్ సెహ్ రీ కా ఫరఖ్ హై,(యాని వో సెహ్ రీ నహి ఖాతే ఔర్ హమ్ సెహ్ రీ ఖాతే హై . (సహీహ్ ముస్లిమ్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 350)

హదీస్ [2] :- అల్లాహ్ తఆల ఔర్ ఉస్ కె ఫరీష్తె సెహ్ రీ ఖానే వాలోఀ పర్ రెహ్ మత్ ఫర్మాతే హై.(రవాహుత్ తబ్ రాని)(అత్ తర్గిబ్ వత్ తర్ హీబ్ జిల్ద్ నం :2 పేజ్ నం: 260)

హదీస్ [3] :- సెహ్ రీ ఖానే మే బర్కత్ హై ,

యాని బదన్ మే చుస్తి , ఔర్ జీస్మ్ మే ఖువ్వత్ ఖాయిమ్ రెహ్ తి హై . (రవాహు ఇబ్నె హబ్బాన్)(అత్ తర్గిబ్ వత్ తర్ హీబ్ జిల్ద్ నం :2 పేజ్ నం: 266)

హదీస్ [4] :- ఖజూర్ సే సెహ్ రీ కర్ నా అలగ్ సున్నత్ హై , ఖజూర్ కె అలావహ్ కె ఛీజోఀ సే బి సెహ్ రీ కర్ సక్తే హై, ఇస్ సే సెహ్ రీ కర్ నే కి సున్నత్ అదా హో జాయెగి . (రవాహు ఇబ్నె హబ్బాన్ (అత్ తర్గిబ్ వత్ తర్ హీబ్ జిల్ద్ నం :2 పేజ్ నం: 262)

యాద్ రహే సుబ్ హ సాదిఖ్ కె బాద్ అజాన్ ది జాతి హై ఇస్ లియే అజాన్ తక్ సెహ్ రీ కర్ నే వాలోంకా రోజా నహి హోగా , సెహ్ రీ కె వఖ్త్ కొ దేఖ్ కర్ ఉస్ సే పహ్ లే , పహ్ లే ఖానా, పీనా బంద్ కర్ దేనా జరూరి హై , వర్ నా సెహ్ రీ కా వఖ్త్ ఖతమ్ హోనే కె బాద్ ఖానే పీనే సే రోజా నహి హోగా, ఖజా లాజిమ్ హై కఫ్ఫారాహ్ నహి . ఫిర్ రోజే దార్ కి తరహ్ రెహ్ నా జరూరి హోగా, ఖానే పీనే కి ఇజాజత్ నహి హోగి .

(సూరతుల్ బఖరహ్ ఆయత్ నం :187)

రోజా రఖ్ నే కేలియే సెహ్ రీ సున్నత్ హై, రాత్ కొ సెహ్ రీ ఖానే కేలియే ఆంఖ్ నహి ఖులి , యా ఆంఖ్ ఖులి ఖానే కేలియే కుఛ్ నహి మిలా తో ,సెహ్ రీ కె బగైర్ రోజె కి నియ్యత్ కరే

రోజా హోజాయే గా , ఔర్ అగర్ సెహ్ రీ ఛూట్ జానే కి వర్యో సే రోజా నా రఖ్ నా బహుత్ బడా గునాహ్ హై .

(ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 419)

ఇఫ్తార్ కె ఫజాయిల్

ఆఫ్తాబ్ గురుబ్ హోనే కె బాద్ ఇఫ్తార్ కా సహీహ్ వఖ్త్ హోజాతా హై, ఇస్ కె బాద్ ఇఫ్తార్ మే దేర్ కర్ నా మక్ రుహ్ హై, ఔర్ ఖిలాఫే సున్నత్ హై .(బదాయిఉస్ సనాయి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 105)

[1] రోజే దార్ కొ ఇఫ్తార్ కరానే సే సఘీరా గునాహ్ మాఫ్ హోజాతే హై జహన్నుమ్ కి ఆగ్ సే నజాత్ మిల్ తీ హై, ఔర్ ఉత్నా సవాబ్ మిల్ తా హై జీత్నా రోజే దార్ కొ రోజా రఖ్ నే సే మిల్ తా హై, ఔర్ రోజే దార్ కె సవాబ్ మే భీ కమి నహి హోతి.

(మిష్ కాత్ షరీఫ్ జిల్ద్ నం:1 పేజ్ నం: 173)

[2] అగర్ కోయి ఆద్మి గరీబ్ హై ఔర్ యే సవాబ్ హాసిల్ కర్ నా చాహ్ తా హై, తో రోజే దార్ కొ ఇఫ్తార్ కె వఖ్త్ 1 ఘూంట్ పానీ పిలా దే యా 1 ఖజూర్ ఖిలా దే తో ఉస్ కొయే సవాబ్ మిలే గా . (మిష్ కాత్ షరీఫ్ జిల్ద్ నం:1 పేజ్ నం: 173)

[3] అగర్ కోయి ఆద్మి కిసీ రోజే దార్ కొ పేట్ భర్ కర్ ఖానా ఖిలాయే గా అల్లాహ్ తఆల హౌజే కౌసర్ సే ఐసా పాని పిలాయే గా కె జన్నత్ మే దాఖిల్ హోనే తక్ ఫిర్ కభీ ఉస్ కొ ప్యాస్ నహి లగేగి. (మిష్ కాత్ షరీఫ్ జిల్ద్ నం:1 పేజ్ నం: 174)

[4] నబీ కరీమ్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్) ఫర్ మాతే హై జీస్ నే హలాల్ ఖానే యా పానీ సే రోజా ఇఫ్తార్ కర్ వాయా , ఫరిష్తే మాహే రంజానుల్ ముబారక్ కె ఔఖాత్ మే ఉస్ కేలియే ఇస్తిఘ్ ఫార్ కర్ తే హై, ఔర్ జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలాం ఉస్ కేలియే షబే ఖద్ర్ మే ఇస్తిఘ్ ఫార్ కర్ తే హై .

[5] నబీ కరీమ్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్) ఫర్ మాతే హై జబ్ తుమ్ మే సే కోయి రోజా ఇఫ్తార్ కరే తో ఉసే చాహియే కె ఖజూర్ సే కరే, క్యుంకె ఉస్ మే బర్ కత్ హై , అగర్ ఖజూర్ నా హోతో పాని సే కరే, క్యుంకే పాని పాక్ కర్ నే వాలా హై .
(జామిఉత్ తిర్ మిజీ హదీస్ నం : 695 జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 162)

[6] నబీ కరీమ్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్) ఫర్ మాతే హై ముఝే రోజా జల్ది ఇఫ్తార్ కర్ నే ,ఔర్ సెహ్ రీ తాఖీర్ కర్ నే కా హుక్మ్ దియా గయా హై. (అల్ ముజాముల్ ఔసత్ హదీస్ నం : 737 జిల్ద్ నం : 5 పేజ్ నం : 320)

[7] ఏక్ రివాయత్ మే ఆతా హై కె జో హలాల్ కమాయి సే రంజానుల్ ముబారక్ మే రోజా ఇఫ్తార్ కర్ వాయే తో రంజానుల్ ముబారక్ కె రాతోం మే ఫరిష్తే ఉస్ పర్ దురూద్ భేజ్ తే హై, ఔర్ షబే ఖద్ర్ మే **జిబ్రీల్ అలైహిస్సలాం** ఉస్ సే ముసాఫహా కర్ తే హై ఔర్ జీస్ సే **జిబ్రీల్ అలైహిస్సలాం నే** ముసాఫహా కియా తో ఉస్ కె ఆన్ ఖే ఖుదా కె ఖౌఫ్ సే నమ్ హోజాతీ హై,ఔర్ దిల్ నరమ్ హోజాతా హై . (కంజుల్ ఉమ్మాల్ హదీస్ నం : 23653 జిల్ద్ నం : 8 పేజ్ నం : 320)

[8] నబీ కరీమ్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్) ఫర్ మాతే హైకె అల్లాహ్ తఆల రంజానుల్ ముబారక్ మే ఇఫ్తార్ కె వఖ్త్ 10 లాఖ్ ఐసే గునెహ్ గారోఁ కొ జహన్నుమ్ సే ఆజాద్ ఫర్ మాతా హై జిన్ పర్ గునాహోఁ కి వఝే సే జహన్నుమ్ వాజిబ్ హో చుకి థీ.

ఔర్ ఏక్ రివాయత్ మే హై కె ఇఫ్తార్ కె వఖ్త్ కి దుఆ రద్ నహి హోతి హై, ఇస్లియే హర్ ముసల్మాన్ కోచాహియే కె వో ఇఫ్తార్ కె వఖ్త్ జియాదహ్ సే జియాదహ్ దుఆ మే రహే .

[9] నబీ కరీమ్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్) ఫర్ మాతే హై రంజానుల్ ముబారక్ కె మహినే మే ఘర్ వాలోఁ కె ఖర్చ్ మే కుషాద్గి (జియాదహ్) కరో ,క్యుంకే రంజానుల్ ముబారక్ మే ఖర్చ్ కర్ నా అల్లాహ్ తఆల కి రాహ్ మే ఖర్చ్ కర్ నే కి తరహ్ హై. ఇస్లియే అప్ నే ఘర్ వాలోఁ పర్ ఇస్ మహినే మే ఖూబ్ ఖర్చ్ కరే అల్లాహ్ తఆల ఉస్ కె బద్ లే ఆప్ కె రిజ్ఖ్ మే ఇజాఫా కరే గా.

ఇఁతేకాఫ్ కి తారీఫ్

మస్జిద్ మే అల్లాహ్ తఆల కి రజా కి నియ్యత్ కె సాథ్ ఠెహర్ నా ఇఁతేకాఫ్ హై, ఔర్ ఉస్ కేలియే ముసల్మాన్ ఆఖిల్ ఔర్ ఔరత్ జనాబత్, హైజ్ , నిఫాస్ సే పాక్ హోనా షర్త్ హై , బాలిఘ్ హోనా షర్త్ నహి హై ,ఔర్ నా బాలిఘ్ జో తమీజ్ రఖ్ తా హై అగర్ నియ్యత్ కె సాథ్ ఇఁతేకాఫ్ మస్జిద్ మే ఠెహ రే తో యే ఇఁతేకాఫ్ సహీహ్ హై .

ఔర్ ఔరతోం కేలియే మస్జిద్ మే ఇఃతేకాఫ్ మే బైర్ నే కి ఇజాజత్ నహి హై వో అప్నే ఘర్ మే హి ఇఃతేకాఫ్ మే బైఠే .
(ఫతావా ఆలమ్ గీర్)

ఏక్ దిన్ కె ఇఃతేకాఫ్ కి ఫజీలత్

జో సిర్ఫ్ ఏక్ దిన్ మస్జిద్ కె అందర్ ఇఖ్లాస్ కె సాథ్ ఇఃతేకాఫ్ కర్ లే ఉస్ కేలియే భీ బహుత్ హి సవాబ్ హై.

నబీ కరీమ్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్) ఫర్ మాతే హై జో ఆద్మీ అల్లాహ్ తఆల కి రజా కేలియే 1 దిన్ కా ఇఃతేకాఫ్ కరేగా, అల్లాహ్ తఆల ఉస్ కె ఔర్ జహన్నుమ్ కె దర్ మియాన్ 3 ఖందఖ్ (గడా) కా ఫాసిలా కరేగా , జిన్ కి దూరి ఆస్మాన్ ఔర్ జమీన్ కె ఫాసిలే సే భీ జియాదహ్ హోగి.ఏక్ ఔర్ జఘే ఇర్ షాద్ ఫర్ మాయా జో ఆద్మీ ఖాలిస్ నియ్యత్ కె సాథ్ బగైర్ కిసీ రియా (దిఖావా) కె ఏక్ దిన్ ఇఃతేకాఫ్ మే బైఠే గా ఉస్ కొ 1000 రాతోంకా రాతోం మే ఇబాదత్ క సవాబ్ మిలే గా , ఔర్ ఉస్ కె ఔర్ దొజఖ్ కె దర్ మియాన్ కా ఫాసిలాహ్ 500 బరస్ కి రాహ్ హోగా . (కితాబ్ తజ్ కిరతుల్ వాఇజీన్)

తోడీ దేర్ ఇఃతేకాఫ్ కా సవాబ్

నబీ కరీమ్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్) ఫర్ మాతే హై జో షఖ్స్ మస్జిద్ మే మగ్ రిబ్ సే లేకర్ ఇషా తక్ ఇఃతేకాఫ్ మే రహా, నమాజ్ ఔర్ ఖుర్ ఆన్ షరీఫ్ కి తిలావత్ కె సివా కలామ్ నా కరే,

తో అల్లాహ్ తఆల పర్ లాజిమ్ హై అప్నే కరమ్ సే ఉస్ కేలియే జన్నత్ మే మెహల్ తయ్యార్ కరే . (కితాబ్ కష్ ఫుల్ ఉమ్మహ్)

నబీ కరీమ్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్) ఫర్ మాతే హై కె జో షఖ్స్ అల్లాహ్ తఆల కేలియే రంజానుల్ ముబారక్ మే ఏక్ దిన్ ఔర్ ఏక్ రాత్ ఇ(తేకాఫ్ కరే తో ఉస్ కొ 300 షహీదో(కా సవాబ్ మిలే గా ,

ఔర్ ఏక్ మఖామ్ పర్ **నబీ కరీమ్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్)** ఫర్ మాతే హై కె జిస్ నే రంజానుల్ ముబారక్ మే 10 దిన్ కా ఇ(తేకాఫ్ కర్ లియా తో ఐసా హై ఉస్ నే జైసే 2 హజ్ 2 ఉమ్రే కీయే . (షోబుల్ ఈమాన్ హదీస్ నం : 3966) (జిల్ద్ నం : 3 పేజ్ నం : 325)

నబీ కరీమ్ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్) ఫర్ మాతే హై కె జో షఖ్స్ రంజానుల్ ముబారక్ కె ఆఖిరి 10 దినో(మే ఇఖ్లాస్ కె సాథ్ ఇ(తేకాఫ్ కరే గా అల్లాహ్ తఆల ఉస్ కె నామ-ఎ- ఆమాల్ మే 1000 సాల్ కి ఇబాదత్ లిఖ్ దేగా, ఔర్ ఖియామత్ కె దిన్ అప్ నే అర్ష్ కె సాయే మే జఘా దేగా .

ఇ(తేకాఫ్ కి ఖిస్మే

ఇ(తేకాఫ్ కి 3 ఖిస్మే హై .

[1] ఇ(తేకాఫే వాజిబ్ [2] ఇ(తేకాఫే సున్నత్

[3] ఇ(తేకాఫే నఫిల్

[1] ఇఽతేకాఫే వాజిబ్ :- ఇఽతేకాఫ్ కి మన్నత్ మాని హోకే జాబాన్ సే యే కహా కె మై అల్లాహ్ తఆల కేలియే ఫలా దిన్ యా ఇత్నే దిన్ కా ఇఽతేకాఫ్ కరుంగా, తో అబ్ జీత్నే భీ దిన్ కా కహా హై ఉత్ నే దిన్ కా ఇఽతేకాఫ్ కర్ నా వాజిబ్ హోగయా – ఔర్ ఏక్ బాత్ బతౌరే ఖాస్ యాద్ రఖే కె జబ్ కభీ కిసీ భీ ఖిసమ్ కి మన్నత్ మాని జాయే ఉస్ మే యే షర్త్ హై,కె మన్నత్ కె అల్ఫాజ్ జాబాన్ సే అదా కరే . సిర్ఫ్ దిల్ హి దిల్ మే మన్నత్ కి నియ్యత్ కర్ లే నే సే మన్నత్ సహీహ్ నహి హోతి ,

మన్నత్ కా ఇఽతేకాఫ్ మర్ద్ మస్జిద్ మే రహే , ఔర్ ఔరత్ మస్జిదె బైత్ మే ఇఽతేకాఫ్ కరే . మస్జిదె బైత్ యాని ఔరత్ ఘుర్ మే జో జఘా నమాజ్ కేలియే మఖ్ సూస్ కర్ లే ఉసే మస్జిదే బైత్ కేహ్ తే హై . (ఫతావా హిందియ్యహ్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 211)

[2] ఇతేకాఫే సున్నత్ :-రంజానుల్ ముబారక్ కే ఆఖిరి 10 దిన్ కా ఇఽతేకాఫ్ సున్నత్ హై ,

ఇస్ ఇఽతేకాఫ్ మే యే జరూరి హై కె రంజానుల్ ముబారక్ కి 20 తారీఖ్ కో గురేబే ఆఫ్తాబ్ సే పహ్ లే , పహ్ లే మస్జిద్ కె అందర్ నియ్యత్ కె సాథ్ ఇఽతేకాఫ్ మే మౌజూద్ హో, ఔర్ రంజానుల్ ముబారక్ 29 కె చాంద్ కె బాద్ యా 30 కె గురుబే ఆఫ్తాబ్ కె బాద్ మస్జిద్ సే బాహర్ నిక్ లే . గురేబే ఆఫ్తాబ్ సే పహ్ లే , పహ్ లే మస్జిద్ కె అందర్ నియ్యత్ కర్ నా లాజిమ్ హై వర్ నా ఇఽతేకాఫ్ నఫిల్ హోజాయే గా . ఔర్ నియ్యత్ యే కరే

(నవైతు సున్నతల్ ఇఏతేకాఫ్ .) (ఫతావా హిందియ్యహ్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 211)

[3] ఇతేకాఫే నఫిల్ :- ఇస్ కేలియే నా రోజా షర్త్ హై, నా కోయివక్త్ కి ఖైద్ హై, జబ్ భీ మస్జిద్ మే దాఖిల్ హో ఇఏతేకాఫ్ కి నియ్యత్ కర్ లే, జబ్ తక్ మస్జిద్ మే రహెంగే సవాబ్ మిల్ తా రహే గా , ఔర్ జబ్ మస్జిద్ సే బాహర్ నిక్ లె తో ఇఏతేకాఫ్ ఖత్మ్ హోజాయేగా . (ఫతావా హిందియ్యహ్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 211)

ఔర్ ఏక్ జరూరి బాత్ హై హాలతే ఇఏతేకాఫ్ మే ఔరత్ ఠండక్ హాసిల్ కర్ నే కేలియే గుసుల్ కర్ నా చాహే తో వో గుసుల్ నహి కర్ సక్తి హై, అల్ బత్తా అగర్ వో బైతుల్ ఖలా కి హాజత్ కేలియే జాయే తో వో సర్ పర్ సే పాని కె 3/4 లోటే బహా సక్తి హై ఇస్ మే కోయి హరజ్ నహి హై.

ఇస్లియే కె ఔరత్ మస్జిదే బైత్ మే ఇఏతేకాఫ్ కర్ తీ హై, ఔర్ మస్జిదే బైత్ మే ఫీనాయే మస్జిద్ కా కోయి తసవ్వుర్ నహి హై, ఇస్లియే ఔరత్ మస్జిదే బైత్ సే బాహర్ బిలా జరూరత్ కె నహి నికల్ సక్తి హై. (ఫతావా అంజదియహ్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం :399)

ఔర్ మర్ద్ ఫినాయే మస్జిద్ మే దౌరానే ఇఏతేకాఫ్ బగైర్ జరూరత్ కె భీ గుసుల్ కర్ సక్తా హై ,ఫీనాయే మస్జిద్ మే జానే సే ఉస్ కా ఇఏతేకాఫ్ నహి టూట్ తా .

ఔరత్ కా హైజ్ నా ఆనే కేలియే గోలియోఏ కా ఇస్తేమాల్ కర్ నా, చాహే ఇఏతేకాఫ్ కేలియే హో యా కిసీ ఔర్ వజ్హ్ సే దొనోఏ

సురతోం మే షర్అన్ జాయేజ్ హై , (అగర్ గోలియోం సే ఔరత్ కొ నుఖ్ సాన్ హోతా హొ తో ఫిర్ గోలియా న ఖాయే).

యాద్ రహే కె గోలియోం కి వజ్హ్ సే హైజ్ నా ఆయే తో వో హాయెజా షుమార్ నా హోగి, తో ఇస్ సూరత్ మే వో రోజా రఖ్ సక్తి హై ,ఔర్ ఇఃతేకాఫ్ భీ కర్ సక్తి హై . (తహ్ తావి బాబుల్ ఇఃతేకాఫ్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 475)

షబే ఖద్ర్(లైలతుల్ ఖద్ర్)

షబే ఖద్ర్ బహుత్ బర్ కత్ వాలి రాత్ హై, ఔర్ ఇస్ రాత్ కో లైలతుల్ ఖద్ర్ భీ కేహ్ తే హై, ఇస్ రాత్ కో లైలతుల్ ఖద్ర్ ఇస్లియే కేహ్ తే హై, కె ఇస్ రాత్ మే సాల్ భర్ కె అహ్ కామ్ నాఫిజ్ కీయే జాతే హై , యాని ఫరిష్తే రిజిస్టరోం మే ఆనే వాలె సాల్ హోనే వాలే ముఆమలాత్ లిఖ్ తే హై, ఇసీ రాత్ హజ్రత్ ఈసా అలైహిస్సలామ్ ఆస్మాన్ పర్ ఉఠాయే గయే , ఇసీ రాత్ బనీ ఇస్రాయీల్ కి తౌబా ఖుబూల్ హుయి, ఇసీ రాత్ ఫరిష్తోం కి పైదాయిష్ హుయి, ఇసీ రాత్ హజ్రత్ ఆదమ్ అలైహిస్సలామ్ కి తఖ్లీఖ్ కా సామాన్ జమా హోనా షురూ హువా , జన్నత్ మే దరఖ్తే భీ ఇసీ రాత్ లగాయే గయే, ఔర్ జిస్ నే ఇస్ రాత్ మే ఈమాన్ కె సాథ్ రాత్ భర్ జగ్ కర్ ఇబాదత్ కి తో అల్లాహ్ తఆల ఉస్ కె సాల్ భర్ కె గునాహ్ బఖ్షే దేతా హై ,ఇస్ రాత్ మే ఇబాదత్ ,తౌబా ఔర్ ఇస్తగ్ఫార్ కి కస్ రత్ కర్ నా చాహియే, ఇస్ రాత్ మే ఇబాదత్ కర్ నే వాలే కో ఏక్ హజార్ మాహ్

యాని 83 సాల్ 4 మహినే సే భీ జియాదహ్ ఇబాదత్ కా

సవాబ్ అతాకియా జాతా హై .

షబే ఖద్ర్ కె ఫజాయిల్

[1] జిస్ నే షబే ఖద్ర్ మే 3 మర్ తబా పురా కలిమయే తయ్యిబహ్ యాని లాయిలాహ ఇలల్లాహు ముహమ్మదుర్ రసులుల్లాహ్ పఢ్ తా హై తో పహిలి మర్ తబా పఢ్ నే సే అల్లాహ్ తఆల మఘ్ ఫిరత్ ఫర్ మా దేతా హై , ఔర్ దూస్రీ మర్ తబా పఢ్ నే సే అల్లాహ్ తఆల జహన్నుమ్ సే ఆజాద్ ఫర్ మాతా హై ,ఔర్ తీస్రి మర్ తబా పఢ్ నే సే జన్నత్ మే దాఖిల్ ఫర్ మాతా హై .(కితాబ్ దుర్రతున్ నాసిహీన్)

[2] **షబే ఖద్ర్ మే ఆస్మాన్ కె దర్వాజే ఖోల్ దియే జాతే హై** ఔర్ జో బందా షబే ఖద్ర్ మే నమాజ్ పఢ్ తా హై తో అల్లాహ్ తఆల ఉస్ కొ ఏక్ ఏక్ తక్బీర్(యాని ఏక్ బార్ అల్లాహు అక్బర్) కె బద్లే మే జన్నత్ మే ఏక్ ఐసా సాయా దార్ దరఖ్త్ అతా ఫర్ మాయే గా కె అగర్ చల్ నే వాలా 100 సాల్ తక్ ఉస్ కె సాయే మే చలే తో ఉస్ దరఖ్త్ కా సాయా తై న కర్ సకే గా ఔర్ హర్ రకాత్ కె బద్ లే ఏక్ మకాన్ జన్నత్ మే మోతీయోం ,
యాఖూత్ కా అతా ఫర్ మాయే గా , ఔర్ సలామ్ కె బద్ లే జన్నతి చాదరోం సే ఏక్ చాదర్ అతా ఫర్ మాయేగా. (కితాబ్ దుర్రతున్ నాసిహీన్)

[3] జిస్ నే షబే ఖద్ర్ మే సవాబ్ కి నియ్యత్ సే ఖియామ్ కియా ఉస్ కె అగ్లే పిఛ్లే తమామ్ గునాహ్ బఖ్ష్ దియే జాతే హై . (కితాబ్ నాఫిఉల్ ముస్లిమీన్)

[4] జో రంజానుల్ ముబారక్ కి 27 వి షబ్ నమాజ్ కి నియ్యత్ సే గుసుల్ కరే , అల్లాహ్ తఆల ఉస్ కె తమామ్ గునాహ్ బఖ్ష్ దే గా .(ఫజాయిలుష్ షుహూర్ వల్ అయ్యామ్)

[5] జిస్ నే షబే ఖద్ర్ కొ పాయా ఔర్ ఉస్ మే ఇబాదత్ కి తో అల్లాహ్ తఆల ఉస్ పర్ జహన్నుమ్ కి ఆగ్ హరామ్ ఫర్ మా దేతా హై ఔర్ అల్లాహ్ తఆల ఉస్ కి తమామ్ నేక్ హాజతే పురీ ఫర్మాయే గా . (ఫజాయిలుష్ షుహూర్ వల్ అయ్యామ్)

[6] జిస్ నే షబే ఖద్ర్ కొ పాయా ఔర్ ఉస్ మే ఇబాదత్ కియా తో అల్లాహ్ తఆల ఖియామత్ కె దిన్ ఉస్ కా మర్ తబా బులంద్ ఫర్మాయె గా. (కితాబ్ నాఫిఉల్ ముస్లిమీన్)

[7] జిస్ నే షబే ఖద్ర్ మే థోడి దేర్ ఇబాదత్ కి ఇత్ని దేర్ కె జిత్నిదేర్ మే బక్ రి కా దూద్ దోహ్ లియా జాతా హై , వో అల్లాహ్ కె నజ్ దీక్ (صائم الدهر) హమేషా రోజే దార్ రెహ్ నే సే జియాదహ్ మెహ్ బూబ్ హై , ఔర్ షబే ఖద్ర్ మే ఏక్ ఆయతే ఖుర్ ఆన్ కా పఢ్ నా ఔర్ ఆమ్ రాతోం మే పురే ఖుర్ ఆనే కరీమ్ పఢ్ నే సే అల్లాహ్ తఆల కె నజ్ దీక్ జియాదహ్ పసన్ దీదహ్ హై (కితాబ్ దుర్రతున్ నాసిహీన్)

షబే ఖద్ర్ క తుహ్ ఫా

హజ్రత్ అలీ (రజియల్లాహు అన్ హు) నే ఫర్ మాయా : జో కోయి షబే ఖద్ర్ మే సురయే ఖద్ర్ 7 మర్ తబా పఢ్ తా హై , అల్లాహ్ తఆల ఉసే హర్ బలా సే మహ్ ఫూజ్ రఖ్ తా హై ఔర్ 70,000 ఫరిష్తే ఉస్ కేలియే జన్నత్ కి దుఆ కర్తే హై .(కితాబ్ నుజ్ హతుల్ మజాలిస్)

షబే ఖద్ర్ కె నవాఫిల్

[1] షబే ఖద్ర్ కొ 2 రకాత్ నమాజ్ పఢే , హర్ రకాత్ మే సురయే ఫాతిహా కె బాద్ సూరతుల్ ఖద్ర్ (ఇన్నా అన్ జల్ నాహు) 3 బార్, సూరతుల్ ఇఖ్లాస్ (ఖుల్ హు వల్లాహు అహద్) 27 బార్ పఢ్ కర్ గునాహోం కి మఘ్ ఫిరత్ తలబ్ కరే.

ఫజీలత్: ఇన్ షా అల్లాహ్ ఉస్ కె పిచ్ లే గునాహ్ మాఫ్ హోంగే

[2] షబే ఖద్ర్ కొ 2 రకాత్ నమాజ్ పఢే , హర్ రకాత్ మే సురయే ఫాతిహా కె బాద్ సురయే అలం నష్ రహ్ 1 బార్ 3 సూరతుల్ ఇఖ్లాస్ (ఖుల్ హు వల్లాహు అహద్) బార్ పఢ్ హే, సలామ్ కె బాద్ సురయే ఖద్ర్ 27 పఢే

ఫజీలత్ : బే షుమార్ ఇబాదత్ కేలియే యే నమాజ్ అఫ్ జల్ హై .

[3] 4 రకాత్ ఏక్ సలామ్ కె కె సాథ్ , హర్ రకాత్ మే సురాయే ఫాతిహా కె బాద్ , 3 బార్ సురయే ఖద్ర్ ,7 బార్ సురయే ఇఖ్లాస్ పఢే.

<u>ఫజీలత్:</u> అల్లాహ్ తఆల మౌత్ కి సక్ రాత్ కొ ఆసాన్ కర్ దేగా, ఔర్ ఖబ్ర్ కా అజాబ్ దూర్ కర్ దేగా.

[4] షబే ఖద్ర్ కె రాత్ మే సురయే ముల్క్ 7 బార్ పఢే , **<u>మఘ్ ఫిరత్ కేలియే అఫ్జల్ హై .</u>**

[5] షబే ఖద్ర్ కె రాత్ మే సురయే వాఖియా పఢే, **<u>ఇన్ షా అల్లాహ్ రిజ్ఖ్ మే బర్ కత్ రహే గీ.</u>**

[6] జో కోయి షబే ఖద్ర్ మే 2 రకాత్ నమాజ్ ఇస్ తరహ్ పఢ్ హే కె హర్ రకాత్ మే సూరయే ఫాతిహా కె బాద్ 7 బార్ సురయే ఇఖ్లాస్ పఢ్ హే , ఔర్ సలామ్ ఫేర్ నే కె బాద్ 70 మర్ తబా **<u>(అస్ తఘ్ ఫిరుల్లాహ వ అతూబు ఇలైహ్)</u>** పఢ్ హే తో అప్ని జగహ్ సే ఉఠ్ నే సే పహ్ లే అల్లాహ్ తఆల ఉస్ కొ ఔర్ ఉస్ కె వాలిదైన్ కొ బఖ్ష్ దేతా హై , ఔర్ ఫరిష్తోం కొ హుకుమ్ దేతా హై కె జన్నత్ మే ఉస్ కేలియే బాగ్ లగాయేం , ఔర్ అస్ కేలియే మకానాత్ బనాయేం , ఔర్ నేహ్ రేం జారీ కరే.(కితాబ్ దుర్ తున్ నాసిహీన్)

మసాయిలే రంజాన్

ఖజా ఔర్ కఫ్ఫారాహ్ మే ఫర్ఖ్ : -

ఖజా యాని ఏక్ రోజే కె బద్ లే రంజానుల్ ముబారక్ కె అలావహ్ కె దిన్ మే ఏక్ రోజా రఖ్ నా.(బదాయి ఉస్ సనాయీ జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 97)

కఫ్ఫారాహ్ యాని ఏక్ రోజే కె బద్ లే 60 రోజే డైలీ రఖ్ నా ఏక్ దిన్ బి ఛూట్ నా నహి, అగర్ ఏక్ దిన్ భీ ఛూట్ హోజాయే తో ఫిర్ షురూ సే 60 దిన్ రోజే రఖ్ నా వాజిబ్ హై

అగర్ రోజే రఖ్ నే కి తాఖత్ నా హో తో 60 మిస్కీన్ కొ 2 వఖ్త్ పేట్ భర్ కె ఖానా ఖిలానా వాజిబ్ హై , ఇస్ మే వఖ్త్ ముఖర్రర్ నహి హై, (ఫతావా షామీ జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 412)

ఆన్ సు [EYE DROUPS]

(1) అగర్ రోజే దార్ కే ముహ్ మే ఆన్ సు చలే జాయే అగర్ వో థోడే హో జైసె: 1 యా 2 ఖత్ రే హలఖ్ మే హో తో రోజా నహి టూట్ తా.

(2) అగర్ బహుత్ జియాదహ్ ఆన్ సు కే ఖత్ రే ముహ్ మే జమా హోజా యే, ఔర్ ఉన్ కో నిగల్ లియా హోతో రోజా టూట్ జాయే గా. (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 203)

ఆన్ ఖ్ [EYES]

(1) రోజే కి హాలత్ మే దిన్ మే సుర్ మా (SURMA) లగానా జాయేజ్ హై. ఉస్ సే రోజే పర్ కోయి అసర్ నహి పఢ్ తా హై. (దుర్రుల్ ముఖ్ తార్ మ'ఆ రద్దుల్ ముఖ్ తార్ జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 395)

(2) ఇసీ తరహా అగర్ రోజే కే బీచ్ మే ఆన్ ఖ్ మే దవాయి (MEDICINE) డాల్ నే యా లగానే కి జారూరత్ హై తో దవాయి (MEDICINE) డాల్ నా యా లగానా జాయేజ్ హై, ఉస్ సే రోజా నహి టూట్ తా హై. (ఫతావా తాతార్ ఖానియహ్ జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 366)

ఇహ్ తిలామ్ (WET DREAM)

(1) అగర్ మర్ద్ యా ఔరత్ దిన్ మే సోగయే హో ఔర్ ఐసా ఖాబ్ దేఖే జిస్ సే గుసుల్ కర్ నా ఫరజ్ హోగయా హో తో రోజా

నహి టూటా రోజా అభి బాఖి హై. (అల్ బెహ్ రుర్ రాయిఖ్ జిల్ద్ నం ; 2 పేజ్ నం : 272)

(2) అల్ బత్తా జిత్ ని జల్ ది హోసకే గుసుల్ కర్ లే గుసుల్ మే దేర్ నా కరే, తా కే రోజే కా వఖత్ జియాదహ్ సే జియాదహ్ పాకీ మే గుజ్ రే. (అల్ ఫిఖ్ హుల్ ఇస్లామీ వ అదిల్లహ్ జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 656)

(3) అగర్ దిన్ మే ఇహ్ తిలామ్ హోజానే సే యే సమ్ ఝే కే ఇస్ సే రోజా టూట్ జాతా హై, తో ఉస్ కే బాద్ వో జాన్ బుజ్ కర్ ఖానా ఖాలే తో రోజా టూట్ జాతా హై. రోజే కా ఖజా జరూరి హై. కఫ్ఫారహ్ జరూరి నహి హై. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 401 – 406)

ఆపరేషన్ [OPERATION]

[1] ఐసా ఆపరేషన్ జో దిమాగ్ (BRIAN) ఔర్ పెట్ (STOMACH) కే అలావహ్ జిస్మ్ కే దుస్ రే హిస్సే యా హాత్ ,పైర్ వగైరా క హో ఉస్సే రోజా నహి టూట్ తా . (దుర్రుల్ ముఖ్ తార్ జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 395)

[2] అగర్ ఆపరేషన్ కర్ కే దిమాగ్ (BRIAN)యా పెట్ (STOMACH) కే అందర్ కోయి దవా(MEDICINE) లగాయి గయి హో తో రోజా టూట్ జాతా హై. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 402)

(3) అగర్ పెట్ యా దిమాగ్ కా ఆపరేషన్ ఇస్ తరహ్ కియా కే కుచ్ కాట్ కర్ నికాల్ దియా హో. కోయి నయీ చీజ్ దాఖిల్

నహి కి గయి తో రోజా నహి టూట్ తా. (దుర్రుల్ ముఖ్ తార్ జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 414)

(4) అగర్ ఆపరేషన్ కర్ కే పెట్ యా దిమాగ్ కే అన్ దర్ కోయి దవాయీ (MEDICINE) లగాయే తో రోజా టూట్ జాతా హై. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 402)

(5) అగర్ ఆపరేషన్ మే పెట్ కి కోయి చీజ్ బాహర్ నికాల్ కర్ ఫిర్ ఉస్ కో దుబారహ్ ఫిట్ కియా హో తో భి రోజా టూట్ జాయేగా. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 397)

ఇస్ తిహాజా (NON-MENSTRUATION)

[1] హైజ్(PERIODS) ,ఔర్ నిఫాస్(PERIOD AFTER GIVING BIRTH), కే అలావహ్ ఎక్ ఔర్ ఖున్ ఆతా హై ఉస్ కో ఇస్ తిహాజా కేహ్ తే హై.

(ఇస్ తిహాజా ఉస్ ఖున్ కో కేహ్ తే హై జో ఔరత్ కో హైజ్ (PERIODS) కే దిన్ పురె హోనె కె బాద్ భి ఖున్ ఆతా రహే ఉస్ ఖున్ కో ఇస్ తిహాజా కేహ్ తే హై.)

[2] ఇస్ తిహాజా కే దౌరాన్ నమాజ్,రోజా మాఫ్ నహి హై. ఇస్ వర్జే సే ఇస్ తిహాజా కే దౌరాన్ నమాజ్ పఢ్ నా , రోజా రఖ్ నా జరూరి హై. (అల్ ఫిఖ్ హుల్ ఇస్లామీ వ అదిల్లహ్ జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 616)

ఎగ్జామ్ కి వార్జే సే రోజా నా రఖ్ నా (EXAM)

[1] ఎగ్జామ్ కి వార్జే సే రోజా చోఢ్ నా యా రోజా తోఢ్ నా

జయేజ్ నహి హై.రోజా రఖే ఔర్ రోజే కే సాథ్ ఎగ్జామ్ లిఖే . (ఇన్ షా అల్లాహ్ తఆల] అల్లాహ్ తఆల కి మదద్ హోగి.

ఇంజక్షన్ లేనా (INJECTION)

(1) రోజే మే ఇంజక్షన్ లగానా జయేజ్ హై. ఇంజక్షన్ లగానే సే రోజా నహి టూట్ తా . (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 395)

(2) ఇంజక్షన్ లగానె సే కిసి బీమరి కెలియే హో యా తాఖత్ కెలియే రోజా నహి టూట్ తా. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 395)

అల్ బత్తా బిలా జరూరత్ తాఖత్ కా ఇంజక్షన్ నా లే. (ఫతావా ఫైజూర్ రసూల్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 516)

(3) ఇంజక్షన్ గోష్త్ మే లగాయె యా రగోఁ మే దోనోఁ సురతోఁ మే ఇంజక్షన్ లగానా జయేజ్ హై. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 395)(ఫతావా ఫైజూర్ రసూల్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 516)

బాజా, బజానా వగైరహ్ (BAND, BAAJA)

[1] రోజే కి హాలత్ మే బాజా వగైరహ్ బజానా గునాహ్ ఔర్ నా జాయేజ్ హై. ఔర్ ఇసి మే గానే , ఫిల్మ్ , వగైరాహ్ భీ ఆతే హై .

ఇస్ సే రోజా తో నహి టూట్ తా . మగర్ ఇస్ జైసె కామో సే హమేష బచే. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 6 పేజ్ నం : 348)

బాలిఘ్ హోనా (ADULT HONA)

(1) అగర్ కోయి నా బాలిఘ్ రంజానుల్ ముబారక్ కె దిన్ మే బాలిఘ్ హోజాయే యా కోయి కాఫీర్ ముసల్మాన్ హోజాయే తో దిన్ మే ఖానా,పీనా దురుస్త్ నహి హై. (అల్ బెహ్ రుర్ రాయిఖ్ జిల్ద్ నం: 2 పేజ్ నం: 288)

(2) అగర్ కోయి నా బాలిఘ్ జవాల్ సే పహ్ లే బాలిఘ్ హువా ఔర్ అభి తక్ కుచ్ ఖాయా, పీయా నహీ హై ఔర్ రోజె కి నియ్యత్ కి హోతో రోజా దురుస్త్ హోజాయే గా. (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 196)

బామ్ లగానా [ZANDU BALM]

రోజే కి హాలత్ మే బామ్ లగానా జాయేజ్ హై.బామ్ లగానే సే రోజా నహి టూట్ తా హై.

బచ్చే కో చబా కర్ ఖానా ఖిలానా

[1] బచ్చే కో చబా కర్ ఖానా ఖిలానా రోజే దార్ ఔరత్ కెలియే బిలా జరురత్ అప్ నే ముహ్ సే కోయి చీజ్ చబా కర్ చోటే బచ్చే కో ఖిలానా మక్ రూహ్ హై. (ఫతావా తాతార్ ఖానియహ్ జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 380)

[2] అల్ బత్తా ఉస్ కి జరురత్ ఔర్ మజ్ బూరి హో తో మక్ రూహ్ నహి హోతా హై. మజ్ బూరి హో తో ఔరత్ అప్ నే ముహ్ సే చోటే బచ్చే కో ఖానా చబా

కర్ ఖీలా సక్ తి హై. (ఫతావా తాతార్ ఖానియహ్ జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 380)

భుఖ్ కి వఝ్ సే రోజా తోడ్ నా

[1] అగర్ రోజే దార్ ఇస్ ఖదర్ భుఖా హో కే అగర్ కుచ్ నా ఖయే గా తో మర్ జాయే గా తో ఉస్ సూరత్ మె రోజా తోడ్ నేకా ఇఖ్ తియార్ హోగా.

రోజా తోడ్ నే కి వఝ్ సే ఖజా లాజిమ్ హోగా, కఫ్ఫారాహ్ నహి . (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 207)

[2] అగర్ భూఖ్ ఇస్ ఖదర్ నా హో జిస్ సే మర్ నే క డర్ నా హో , ఫిర్ భి వో రోజా తోడ్ దియా హో తో రోజా తోడ్ నే కి వఝ్ సే రోజె క ఖజా,ఔర్ కాఫ్ఫారా దోనో౯ లాజిమ్ హొ౦గే. (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 205)

భూల్ సే ఖానా (BHOL SE KHANA)

(1) అగర్ రోజే దార్ భూల్ కర్ ఖా, పీ లియా రోజా నహి టుట్ తా రోజా బాఖీ రెహ్ తా హై చాహే పెట్ భర్ ఖా, పీ లే యా థోడా హి తో రోజా బాఖి రెహ్ తా హై. (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 202)

(2) అగర్ రోజే దార్ భూల్ కర్ ఖా, పీ రహా థా. ఔర్ ఉస్ కో యాద్ ఆగయా కే వో రోజే దార్ హై తో ఫౌరన్ ముహ్ కే అందర్ జో కుచ్ హై వో బాహర్ ఫేక్ దే తో రోజా నహి టుట్ తా .

అగర్ ముహ్ కే అందర్ జో కుచ్ హై వో నిగల్ జాయే తో రోజా టూట్ జాతా హై. (ఫతావా తాతార్ ఖానియహ్ జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 372)

(3) అగర్ భూల్ కర్ ఖానే, పీనే కే బాద్ యే గుమాన్ కియా కే రోజా టూట్ గయా. ఫిర్ జాన్ బూఝ్ కర్ ఖాయా తో రోజా టూట్ జాతా హై. ఖజా జరూరి హై. (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 206)

(4) అగర్ కిసీ ఆద్మీ నే కిసీ రోజే దార్ కో భూల్ కర్ ఖాతే , పీతే దేఖ్ లీయా తో ఉస్ కొ యాద్ దిలానా కైసా హై ?

అగర్ రోజే దార్ తాఖత్ వర్ హై కే ఉస్ కో రోజే సే జియాదహ్ తక్ లీఫ్ నహి హొతీ తో ఉస్ కో రోజా యాద్ దిలానా వాజిబ్ హై. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 395)

[5] అగర్ రోజే దార్ తాఖత్ వర్ నహి హై కే ఉస్ కో రోజే సే జియాదహ్ తక్ లీఫ్ హొతీ హై తో ఉస్ కో రోజా యాద్ నా దిలాయే బల్ కే ఉస్ కో ఖానే దే . (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 395)

బే నమాజీ కా రోజా

[1] జో ఆద్మీ రంజానుల్ ముబారక్ కా రోజా రఖ్ తా హై ఔర్ నమాజ్ నహీ పఢ్ తా తోఉస్ కా రోజా దురుస్త్ హో జాయేగా. ఔర్ నమాజ్ నా పఢ్ నే కా గునాహ్ హోగా.జో నమాజ్ ఛూట్ గయీ హై ఉస్ కి ఖజా లాజిమ్ హై .

యాద్ రహే కే నమాజ్ ఔర్ రోజా దోనోం అలగ్, అలగ్ ఫర్జ్ హై . రోజా రఖ్ నే కి వార్యే సే రోజే కి గిరిఫ్త్ సే బచ్ జాయేగా. ఔర్ నమాజ్ నా పఢ్ నే కి వర్యే సే గిరిఫ్త్ హోగి .ఔర్ అజాబ్ హోగా. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 6 పేజ్ నం : 397)

పాక్ హోనా

[1] అగర్ కోయి ఔరత్ రంజానుల్ ముబారక్ మే దిన్ మే పాక్ హుయి ,తో పాక్ హోనే కే బాద్ సూరజ్ గురూబ్ హోనే తక్ కుఛ్ ఖానా, పీనా జాయేజ్ నహి హై.ఉన్ కోరోజే దారోం కి తరహ్ రెహ్ నా జరూరి హై. (ఫతావా తాతార్ ఖానియహ్ జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 396)

(2) ఔర్ అగర్ హైజ్ 10 దిన్ సే కమ్ ఆయా ఔర్ ఔరత్ పాక్ హోగయి, ఔర్ పాక్ హోనే కె బాద్ రాత్ క ఇత్ నా హిస్సా బాఖి థా కె ఔరత్ జల్ది సే గుసుల్ కర్ సక్తి హై, తో రోజా రఖ్ నా లాజిమ్ హోగా ఛాహే గుసుల్ కరే యా నా కరే రోజా రఖ్ నా లాజిమ్ హోగా. (ఫతావా తాతార్ ఖానియహ్ జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 398)

పాని [WATER]

(1) అగర్ కోయి రోజే దార్ రోజే కె దౌరాన్ జాన్ బుఝ్ కర్ పాని పీ లే తో రోజా టూట్ జాతా హై . ఖజా , కఫ్ఫారాహ్ దొనోం లాజిమ్ హోంగే. (అల్ బెహ్ రుర్ రాయిఖ్ జిల్ద్ నం: 2 పేజ్ నం: 276)

[2] అగర్ భూల్ సే పాని పీ లియా,రోజా యాద్ నహి థా.

తో రోజా నహి టూట్ తా హై. (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 202)

[3] అగర్ కోయి రోజే దార్ సోతే హువే పాని పీ లే తో ఉస్ కా రోజా టూట్ జాతా హై . (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 401)

ప్యాస్ కి వఝే సే రోజా తొఢ్ నా

కిసీ కామ్ కి వఝే సే బేహద్ ప్యాస్ లగ్ గయీ . పాని నా పియే తో జాన్ జానే క ఖౌఫ్ హో తోరోజా తోఢ్ నా దురుస్త్ హై . (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 420)

థూక్ నిగల్ నా

రోజే కి హాలత్ మే మూహ్ మే థూక్ జమా హోజాయే ,ఔర్ ఉస్ కో నిగల్ లియే తో రోజా నహి టూట్ తా హై . అల్ బత్త రోజే దార్ కేలియే థూక్ జమా కర్ కె నిగల్ నా మక్ రూహ్ హై . ఇస్ తరహ్ నా కర్ నా బెహ్ తర్ హై. (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 199)

తేల్ లగానా [OIL LAGANAA]

రోజే కి హాలత్ మే పూరే జీస్మ్ పర్ తేల్ లగానా జాయేజ్ హై. ఉస్ సే రోజే మే కోయి అసర్ నహి పఢ్ తా . (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 395)

ఔర్ అగర్ కాన్ మే తేల్ డాలే తేల్ డాల్ నే కి వఝే సే రోజా టూట్ జాతా హై .చాహే ఇరాదాహ్ సే హో యా బిలా ఇరాదాహ్

రోజా టూట్ జాతా హై . (అహ్లే ఖిద్ మాతే షర్ యియాహ్)(జామియా నిజామియా హైదరాబాద్)

టూత్ పెస్ట్ [TOOTH PASTE]

[1] రోజే కి హాలత్ మే టూత్ పెస్ట్ ఇస్తే మాల్ కర్ నా హలఖ్ మే అసరాత్ జానే కి వర్యే సే మక్ రూహ్ హై .

[2] అగర్ హలఖ్ మే టూత్ పెస్ట్ జాయే గా తో రోజా టూట్ జాయెగా. ఇస్ లియే రోజే కి హాలత్ మే టూత్ పెస్ట్ ఇస్తే మాల్ నా కరే . (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 396)

టీకా లగానా [TEEKA LAGAANA]

రోజే కి హాలత్ మే జీస్మ్ కె కిసీ హిస్సే మే టీకా లగానా జాయేజ్ హై. ఇస్ సే రోజా నహి టూట్ తా . (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 395) (ఫతావా ఫైజూర్ రసూల్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 516)

జాన్ నికల్ నే కి హాలత్ మే రోజే దార్ కో షర్బత్ పిలా నా

అగర్ కోయి రోజే దార్ కి జాన్ నికల్ నే కి హాలత్ మే హై ఉస్ కో రోజా ఇఫ్తార్ కరా దేనా ఔర్ షర్ బత్ , దవాయి వఘైరహ్ దేనా దురుస్త్ హై .బల్ కె ఇఫ్తార్ కరాహి దేనా ఛాహియే.

(అల్ బెహ్ రుర్ రాయిఖ్ జిల్ద్ నం: 2 పేజ్ నం: 281-282)

జమాయి [JAMAAYE]

[1] అగర్ కిసీ రోజే దార్ కో జమాయి ఆయీ, ఔర్ ఉస్ నే జమాయి లీ,ఉస్ దౌరాన్ ఉస్ కె హలఖ్ మే పాని కా ఖత్

రహ్ కిసీ జఘా సే టపక్ కర్ గిర్ గయా తోఉస్ కా రోజా టూట్ జాయెగా. ఖజా లాజిమ్ హై , కఫ్ఫారాహ్ నహి.

ఇసి తరాహ్ జమాయి కి హాలత్ మే బారిష్ కా పాని యా బరఫ్ కిసీ కె ముహ్ మే గిర్ జాయే తో ఉస్ కా రోజా టూట్ జాయే గా . ఖజా లాజిమ్ హోగి ,కఫ్ఫారాహ్ నహి . (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 203)

ఝూట్ [JHOOT BOLNA]

ఝూట్ బోల్ నా , ఝూటి గవాహీ దేనా, ఔర్ ఝూటి ఖసమ్ ఖానా బహుత్ బడా గునాహ్ హై . ఇస్ సే బచ్ నా తమామ్ ముసల్మానోం పర్ లాజిమ్ హై .వర్ నా ఆఖిరత్ మే సఖ్త్ అజాబ్ హోగా . అల్ బత్త ఝూట్ బోల్ నే సే రోజా నహి టూట్ తా లేకిన్ మక్ రూహ్ జరూర్ హోతా హై. (ము'ఆరిఫుస్స సునన్ జిల్ద్ నం : 5 పేజ్ నం : 366) (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 412)

చఖ్ నా [TESTE KARNA]

[1] అగర్ జాబాన్ సే కోయి ఛీజ్ చఖ్ కర్ థూఖ్ ది తో రోజా నహి టూట్ తా , లేకిన్ బిలా జరూరత్ ఇస్ తరహ్ కర్ నా మక్ రూహ్ హై. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 416)

[2] అగర్ కిసీ కా షోహార్ బడా సఖ్త్ మిజాజ్ కా హై ఔర్ యే డర్ హై కె అగర్ సాలన్ మే నమక్ దురుస్త్ నా హోతో పరేషాన్ కర్ దే గా, తో ఉస్ క నమక్ చఖ్ నా దురుస్త్ హై . మక్ రూహ్ నహి హై . (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 416)

హాయెజా కా రంజానుల్ ముబారక్ మే ఖానా , పీనా

హాయెజా కొ రంజానుల్ ముబారక్ మే ఖానా ,పీనా జాయేజ్ హై . అల్ బత్తా దూస్ రో(కె సామ్ నే నా ఖాయే తో జియాదహ్ బెహ్ తర్ హై . (అల్ బెహ్ రుర్ రాయిఖ్ జిల్ద్ నం: 2 పేజ్ నం: 289)

హామీలాహ్ [PREGNANT LADY]

[1] అగర్ హామీలాహ్ కో అప్ నే యా అప్ నే బచ్చే కె నుఖ్ సాన్ కా గాలిబ్[జియాదహ్] గుమాన్ హొ రోజా నా రఖ్ నే కి ఇజాజత్ హోగి ఔర్ బాద్ మే ఖజా కరే గి.

[2] అగర్ హామీలాహ్ కో అప్ నే యా అప్ నే బచ్చే కె నుఖ్ సాన్ కా గాలిబ్[జియాదాహ్] గుమాన్ నా హొ తో రోజా రఖ్ నా లాజిమ్ హోగా. (ఫతావా తాతార్ ఖానియహ్ జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 384)

[3] హామీలాహ్ కొ ఐసీ బాత్ పేష్ ఆ గయీ జిస్ సే అప్ నే యా అప్ నే బచ్చే కె నుఖ్ సాన్ కా అన్ దేషా హో తో రోజా తోడ్ డాల్ నా దురుస్త్ హై .రోజా తోఢ్ నే కి సూరత్ మే సిర్ఫ్ ఖజా లాజిమ్ హోగి . (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 207)

ఖూన్ (BLOOD NIKALNA)

[1] రోజే కె దౌరాన్ జీస్మ్ కె కిసీ హిస్సే సే భీ ఖూన్ నిక్ లే గా రోజా నహి టూటే గా. అల్ బత్త వుజూ టూట్ జాయెగా.

ఇస్ లియే రోజే కె దౌరాన్ జీస్మ్ కె కిసీ హిస్సే సే భీ ఖూన్ నికల్

జాయే పరేషాన్ హోనే కి జరూరత్ నహి హై EX : ఆక్సిడెంట్ హోగయా ఔర్ ఖూన్ నిక్ లా, యా జీస్మ్ కట్ గయా ఖూన్ నిక్ లా వగైరా సే రోజా నహి టూట్ తా హై . (బదాయిఉస్ సనాయి(జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 96)

[2] అగర్ కోయి రోజే దార్ దిన్ మే సోయా, యా నీంద్ సే ఉఠా తో ఉస్ కె దాంత్ మే ఖూన్ థా యే యఖీన్ నహి కె సోనే కె దౌరాన్ ఖూన్ హలఖ్ మే గయా యా నహి తో రోజా నహి టూట్ తా, ఔర్ యఖీన్ హై కె ఖూన్ హలఖ్ మే గయా హై ఔర్ ఖూన్ కి మిఖ్ దార్ థూక్ సే జియాదహ్ హై, తో ఉస్ సూరత్ మే రోజా టూట్ జాయెగా . (అల్ ఇష్ బాహున్ నజాయిర్ పేజ్ నం : 60)

[3] రోజే కె దౌరాన్ అగర్ కిసీ మరీజ్ కొ ఖూన్ దేనే కి జరూరత్ హై తో ఖూన్ దేనా జయేజ్ హై .ఉస్ సే రోజా నహి టూట్ తా హై.

అల్ బత్తా ఇత్ నా ఖూన్ దేనా జీస్ సే కమ్ జోరీ ఆజాయే మక్ రూహ్ హై. లేకిన్ రోజే పర్ కోయి అసర్ నహి పఢ్ తా . (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 200)(మిష్ కాతుల్ మసాబీహ్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 627)

[4] అగర్ రోజే కె దౌరాన్ ఖూన్ చఢ్ హానే కి జరూరత్ హై తో ఖూన్ చఢా సక్ తే హై ఉస్ సే రోజా నహి టూట్ తా . (బదాయిఉస్ సనాయి(జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 93) (అల్ బెహ్ రుర్ రాయిఖ్ జిల్ద్ నం: 2 పేజ్ నం: 476)

హైజ్ (PERIODS)

[1] ఔరత్ కేలియే హైజ్ (PERIODS) కె దౌరన్ రోజా రఖ్ నా ఔర్ నమాజ్ పఢ్ నా జాయేజ్ నహి హై. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 290)

[2] హైజ్ (PERIODS) కె దౌరాన్ హమ్ బిస్తరి కర్ నా , ఖుర్ ఆనే షరీఫ్ కొ హాత్ లగానా ,ఖుర్ ఆనే షరీఫ్ కి తిలావత్ కర్ నా , మస్జిద్ మే జానా , నమాజ్ పఢ్ నా ,రోజా రఖ్ నా , బైతుల్లాహ్ షరీఫ్(కాబతుల్లాహ్) కా తవాఫ్ కర్ నా, నా జాయేజ్ ఔర్ హరామ్ హై . ఇన్ ఛీజోఁ సే బచే ఔర్ దూర్ రహే . (బదాయిఉస్ సనాయిఁ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 44)

[3] అగర్ ఫర్జ్ నమాజ్ కె దౌరాన్ హైజ్ (PERIODS) ఆగయా తో నమాజ్ మాఫ్ హో జాయేగి. పాక్ హోనే కె బాద్ ఉస్ కి ఖజా లాజిమ్ నహి హై. (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 38)

[4] అగర్ నఫిల్ ,యా సున్నత్ నమాజ్ పఢ్ నే కె దౌరాన్ హైజ్ (PERIODS) ఆగయా తో పాక్ హోనే కె బాద్ ఉస్ కి ఖజా లాజిమ్ హై. (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 38)

[5] రంజానుల్ ముబారక్ కె రోజే మే జిస్ వఖ్త్ భీ ఔరత్ కొ హైజ్ (PERIODS) ఆయే రోజా టూట్ జాతా హై .ఉస్ కి ఖజా లాజిమ్ హోగి . ఔర్ ఉస్ కొ ఖానే, పీనే కి ఇజాజత్ హోగి . (అల్ బెహ్ రుర్ రాయిఖ్ జిల్ద్ నం: 1 పేజ్ నం: 191)

దాంత్ (TEETH)

[1] దాంత్(TEETH) కె దర్ మియాన్ అగర్ కోయి చీజ్ ఛనే (ఛనే కా దాన) సే బడి లగి హువి థి. ఔర్ ఉసే నిగల్ గయా తో రోజా టూట్ జాతా హై , అగర్ ఛనే సే ఛోటి హో తో రోజా నహి టూట్ తా లేకిన్ మక్ రూహ్ హై. (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 202)

[2] అగర్ రోజె కె దౌరాన్ దాంత్ (TEETH) నికాల్ నే కి జరూరత్ హై తో దాంత్ (TEETH) నికాల్ నా జాయేజ్ హోగా , అల్ బత్తా ఖూన్ హలఖ్ సే నా ఉత్ రే , ఇస్ కా ఖయాల్ రఖ్ నా జరూరి హై , ఇస్ లియె రోజే కె దౌరాన్ దాంత్ (TEETH) నా నికాల్ నా జియాదహ్ బెహ్ తర్ హై. ఔర్ R,C,T(ROOT CANAL THERAPY) క భీ యహి హుక్మ్ హై . (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 396)

[3] రోజే కె దౌరాన్ దాంత్ (TEETH) మే దవాయి(MEDICINE) లగానా మనా హై ఇస్ లియే కె దవాయి(MEDICINE) అందర్ జాయేగి తో రోజా టూట్ జాతా హై . (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 203)

[4] అగర్ రోజే కి హాలత్ మే దాంత్ (TEETH) సే ఖూన్ నికల్ కర్ హలఖ్ మే చలా గయా అగర్ ఖూన్ కి మిఖ్ దార్ (QUANTITY) కమ్ ఔర్ థూక్ కి మిఖ్ దార్ (QUANTITY) జియాదహ్ హై తో రోజా నహి టూట్ తా హై.

అగర్ ఖూన్ కి మిఖ్ దార్ (QUANTITY) జియాదహ్ యా బరాబర్ హై తో రోజా టూట్ జాతా హై. (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 203)

దమహ్ (ASTHMA)

దమహ్ (ASTHMA) కె మరీజ్ కేలియే రోజే కె దౌరాన్ ఇన్ హెలర్ (INHALER) యా వెన్టిలేషన్(VENTILATION) లేనే సే రోజా టూట్ జాయెగా , ఇస్ లియే కె ఉస్ మే లిక్ వీడ్ (LIQUID) దవాయి హోతి హై జో పంప్ కర్ నే కి సూరత్ మే అందర్ జాతి హై , ఔర్ దవాయి అందర్ జానే సే రోజా టూట్ జాతా హై ,ఔర్ ఖజా లాజిమ్ హోగి .(దుర్రుల్ ముఖ్ తార్ జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 212)

దవా (MEDICINE)

[1] జో దవా పేట్ యా దిమాఘ్ కె జఖమ్ మే లగానే సే పేట్ యా దిమాఘ్ కె అందర్ చలే గయి తో ఉస్ సే రోజా టూట్ జాతా హై ,ఖజా లాజిమ్ హై కఫ్ఫారా నహి . (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 402-406)

[2] అగర్ దవా పేట్ యా దిమాఘ్ కె జఖమ్ మే లగానే కి వర్ఝే సే పేట్ యా దిమాఘ్ కె అందర్ నహి గయి తో ఉస్ సే రోజా నహి టూట్ తాహై. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 402)

[3] కోయి దవా షిషి మే భర్ కర్ నాక్ మే లగా కర్ సుంఘి జాతి హై ఇస్ జైసే దవా సుంఘ్ నే సే రోజా టూట్ జాతా హై . (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 395)

దవా సే రోజా ఇఫ్తార్ కర్ నా

బీమార్ ఆద్మీ కేలియే దవా సే రోజా ఇఫ్తార్ కర్ నా జాయేజ్ హై ఇస్ మే కోయి హరజ్ నహి హై . (అల్ బెహ రుర్ రాయిఖ్ జిల్ద్ నం: 2 పేజ్ నం: 282)

దూధ్ పిలానా

[1] అగర్ కిసీ బచ్చే కొ దూధ్ పిలానా కిసీ ఔరత్ కి జీమ్మేదారి హై, రోజా రఖ్ నే కి సూరత్ మే బచ్చే కా నుఖ్ సాన్ హోసక్తా హై, తో ఉస్ సూరత్ మే రోజా నా రఖ్ నే కి గుంజాయిష్ హై , బాద్ మే ఖజా కరే. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 422)(సునన్ తిర్ మిజి జిల్ద్ నం : 3 పేజ్ నం : 50)

[2] రోజే కె దౌరాన్ బచ్చే కో దూధ్ పిలానే సే రోజా నహి టూట్ తా హై క్యుంకే దూధ్ పిలానే సే కోయి చీజ్ అందర్ నహి గయి బల్ కె బాహర్ ఆయి హై .ఔర్ బాహర్ ఆనే సే రోజా నహి టూట్ తా హై. (అల్ బెహ రుర్ రాయిఖ్ జిల్ద్ నం: 2 పేజ్ నం: 278)

డకార్ కె బాద్ ముహ్ మే పాని ఆనా

అగర్ రోజే దార్ కో డకారే(ఆతి హై ఔర్ ఉస్ కె సాథ్ పాని ఆతా హై తోఉస్ సే రోజా నహి టూట్ తా హై .

ఔర్ అగర్ డకార్ కె సాథ్ కుఛ్ ఖానా , వగైరా భీ ఆయా , ఔర్ ముహ్ మే ఆజానే కె బాద్ ఉస్ కొ నిగల్ లియా తో రోజా టూట్ జాయే గా , తోడ్ఆ హో యా జియాదహ్ రోజా నహి టూట్ తా ,

ఉస్ రోజే కి ఖజా లాజిమ్ హై ,కఫ్ఫారహ్ నహి . (రద్దుల్ ముఖ్ తార్ జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం :415)

డియబెటెస్ (DIABETES)

అగర్ కోయి ఆద్మీ డియబెటెస్ (DIABETES) కి బీమారి కి వఝ్ సే కమ్ జోర్ హో గయా హో రోజా రఖ్ నా ముష్ కిల్ హై తో బీమారి కి వఝ్ సే రంజానుల్ ముబారక్ కా రోజా నా రఖ్ నా జాయేజ్ హోగా .

సెహత్ కి ఉమ్మీద్ హో తో ఫిద్యా దేనా కాఫీ నహి హోగా, సెహెత్ కె బాద్ ఖజా లాజిమ్ హై .

సెహత్ కి ఉమ్మీద్ నహి ఔర్ మౌత్ తక్ షిఫా హోనే కి ఉమ్మీద్ నహి తో ఫిద్యా దేనా దురుస్త్ హోగా,అగర్ ఫిద్యా దేనే కె బాద్ షిఫా హోగయి తో ఫిద్యా బాతిల్ హోజాయే గా ఔర్ ఖజా లాజిమ్ హోగి . (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 207)

రోజా కబ్ తోడ్ నా జాయేజ్ హోతా హై

[1] రోజే దార్ అచానక్ ఐసా బీమార్ హోగయా కె అగర్ రోజా నా తోడే గా తో మౌత్ కా ఖత్ రా హై, యా బీమారి బఢ్ జాయేగీ తో రోజా తోఢ్ నా బెహ్ తర్ హై .

EX: అచానక్ పేట్ మే జియాదహ్ దర్ద్ షురూ హోగయా హో బర్ దాష్త్ సే బాహర్ హో గయా హో, దవా లెనా జరూరి హై యా సాంప్ (SNAKE) ఔర్ బిచ్చు వగైరా నే కాట్ లియా హో తో

ఐసీ సూరత్ మే దవా పీ లెనా ఔర్ రోజా తోడ్ దేనా దురుస్త్ హై.
(అల్ బెహ్ రుర్ రాయిఖ్ జిల్ద్ నం: 2 పేజ్ నం: 281)

[2] అగర్ కిసీ రోజే దార్ కో జియాదహ్ ప్యాస్ లగి అగర్ పాని నహి పియేగా హలాకత్ క డర్ హై, తో హలాకత్ సే బఛ్ నే కేలియే రోజా తోడ్ దేనా జాయేజ్ హై . ఖజా లాజిమ్ హోగి ,కఫ్ఫరాహ్ నహి . (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 207)

[3] హామీలాహ్ ఔరత్ కో కోయి ఐసీ బాత్ పేష్ ఆగయి కె ఉస్ సే అప్ ని జాన్ యా అప్ నే బచ్చే కి జాన్ కా డర్ హై తో రోజా నా రఖ్ నా జాయేజ్ హై .ఔర్ ఉన్ కేలియే బెహ్ తర్ భీ హై .
(అల్ బెహ్ రుర్ రాయిఖ్ జిల్ద్ నం: 2 పేజ్ నం: 285)

[4] ఖానా వగైరా పకానే కి వర్యే సే బే హద్ ప్యాస్ లగి ఔర్ ఇత్ నా జియాదహ్ ప్యాస్ లగీ కె జాన్ కా డర్ హై తో రోజా తోడ్ దేనా జాయేజ్ హై. లేకిన్ రోజే దార్ నే ఖుద్ ఇత్ నా కామ్ కియా జిస్ సే యే హాలత్ హోగయి తో గునేహ్ గార్ హోగా.(దుర్రుల్ ముఖ్ తార్ జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 420)

రోజా రఖ్ నే సే బీమార్ హోజానా

ఐసా ఆద్మీ జో రోజా రఖ్ నే సే బీమార్ హోజాతా హై, ఔర్ రోజా రఖ్ నే పర్ ఖాదిర్ నహి హై ఔర్ హమేషా ఐసా హి హోతా హై , వో రోజా నా రఖే బల్ కె రోజే కె బద్ లే ఫిద్యా దే. ఔర్ ఫిద్యా దేనే కె బాద్ అచ్చా హోగయా ,రోజా రఖ్ నే కె ఖాబిల్ హోగయా తో ఉస్ సూరత్ మే ఫిద్యా బాతిల్ హో జాయెగా,

ఔర్ జో రోజే ఛూట్ గయే హై ఉన్ రోజోఁ కి ఖజా లాజిమ్ హోగి.

(అల్ బెహ రుర్ రాయిఖ్ జిల్ద్ నం: 2 పేజ్ నం: 281)

రోజే రఖ్ నే కి తాఖత్ నా హోతో

అగర్ కిసీ కొ రంజానుల్ ముబారక్ కె రోజే రఖ్ నే కి తాఖత్ నా హో తో 60 మిస్కీన్ కొ సుబ్ హ, షామ్ పేట్ భర్ కర్ ఖానా ఖిలాదే. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 427)

రోజే సే బఛ్నే కేలియే సఫర్ కర్ నా

అగర్ వాఖయి ముసాఫిర్ హై తో రోజా నా రఖ్ నే కి ఇజాజత్ హోగి, లేకిన్ రోజే సే బఛ్నే కేలియే సఫర్ కర్ నా యే బురి బాత్ హై.ఇస్ తరహ్ నా కరే .(తాతార్ ఖానియహ్ జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 383)

ఇన్ ఛీజో సే రోజా నహి టూట్ తా హై

[1] మిస్వాక్ కర్ నా (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 419)

[2] సర్ యా మూఛ్చోఁ పర్ తేల్ లగానా

(ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 419)

[3] ఆంఖోఁ మే దవా యా సుర్మా లగానా

(ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 419)

[4] గర్మి యా ప్యాస్ కి వజ్హే సే గుసుల్ కార్ నా (రద్దుల్ ముఖ్ తార్ జిల్ద్ నం: 2 పేజ్ నం: 396)

[5] కిసీ ఖిసమ్ కా ఇంజక్షన్ (INJECTION) యా టీకా లేనా (రద్దుల్ ముఖ్ తార్ జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 395)(ఫతావా ఫైజూర్ రసూల్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 516)

[6] భూల్ కర్ ఖానా ,పీనా (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 394)

[7] కాన్ మే పాని చలా జానా (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 396)

[8] ఖుద్ బ ఖుద్   ఖై కర్ నా (బదాయిఉస్ సనాయి(జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 92)

[9] నీంద్ మే ఇహ్ తిలామ్ హో జానా వగైరాహ్ . (బదాయిఉస్ సనాయి(జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 91)

సెహ్ రీ కా వఖ్త్ ఖత్మ్ హోనే పర్ సెహ్ రీ కర్ నా

అగర్ సెహ్ రీ కా వఖ్త్ ఖత్మ్ హోనే పర్ సెహ్ రీ కీ తో రోజా నహి హోగా, ఖజా లాజిమ్ హోగి ఔర్ గురుబే ఆఫ్తాబ్ తక్ రోజే దార్ కి తరహ్ రెహ్ నా జరూరి హోగా . ఖానా, పీనా జాయేజ్ నహి హోగా. (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 194)

సఫర్ మే రోజా

[1] అగర్ సఫర్ కి దూరి కి మిఖ్ దార్ కమ్ సే కమ్ 97 K.M యా ఉస్ సే జియాదహ్ హై తో షెహర్ (CITY) కి హుదూద్ సే నికల్ నే కె బాద్ రోజా రఖ్ నే నా రఖ్ నే కా ఇఖ్ తియార్ హోగా .అగర్ సఫర్ కి దూరి కి మిఖ్ దార్ 97 K.M సే కమ్ హై తో రోజా రఖ్ నా లాజిమ్ హోగా .(అహ్లె ఖిద్ మాతే షర్ ఇయహ్) (ఇషాఅతుల్ ఉలూమ్ జామియా నిజమియా హైదరాబాద్).

[2] అగర్ సఫర్ కె దౌరాన్ రోజా రఖ్ నే కి సహులత్ హై తో రోజా రఖే , ఔర్ రోజా రఖ్ నే మే సహులత్ నా హో తో రోజా నా రఖే , బాద్ మే ఖజా కర్ లే. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 423)

[3] సఫర్ కె దౌరాన్ నమాజ్ మే ఖస్ర్ హై రోజే మే నహి . (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 120)

[4] జో సుబ్ హ సాదిఖ్ కె వఖ్త్ సఫర్ మే నా హో ఉస్ ఆద్మీ కేలియే రోజా ఛోఢ్ నా జాయేజ్ నహి అగర్ వో దిన్ మే సఫర్ కర్ నే కా పక్క ఇరాదహ్ కియా హో . (అల్ బెహ రుర్ రాయిఖ్ జిల్ద్ నం: 2 పేజ్ నం: 282) (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 431)

[5] అగర్ ముసాఫీర్ నే రాస్తే మే 15 దిన్ రెహ నే కి నియ్యత్ కి తో అబ్ రోజా ఛోఢ్ నే కి ఇజాజత్ నహి హోగి రోజా రఖ్ నా లాజిమ్ హోగా క్యూంకే అబ్ వో ముసాఫిర్ నహి రహా. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 431)

షైఖే ఫాని (BUDHA AADMI)

బుఢా ఆద్మీ ఉమర్ కి కమ్ జోరీ ,యా బీమారి కి వజ్హే సే అగర్ రోజా రఖ్ నే కి తాఖత్ నహి రఖ్ తా, తో హర్ రోజే కె బద్ లే మే ఏక్ సద్ ఖ-ఎ-ఫిత్ర్ కి మిఖ్ దార్ ఖైరాత్ కరే, యా ఏక్ మిస్ కీన్ కొ దో వఖ్త్ పేట్ భర్ కర్ ఖానా ఖిలాయే , ఔర్ ఇసీ కో రోజే కా ఫిద్ యా కేహ తే హై . (అహ్లా ఖిద్ మాతే షర్ ఇయహ్ పేజ్ నం : 333) (ఇషాఅతుల్ ఉలూమ్ జామియా నిజమియా హైదరాబాద్).

సేహెత్ కె బాద్ ఖానా పీన

అగర్ రోజే కె దౌరాన్ బీమారి కి షిద్దత్ కి వర్యో సే దవా లేనే కి జరూరత్ హుయి, ఔర్ దవా లేనే కె బాద్ ఆరామ్ హోగయా తో గురూబ్ తక్ రోజే దారో కి తరహ్ రెహ్ నా వాజిబ్ హై . ఖానే , పీనే కి ఇజాజత్ నహి హోగి , బాద్ మే ఉస్ రోజే కి ఖజా భీ లాజిమ్ హోగి . (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 408)

ఈద్ కె దిన్ రోజా రఖ్ నా హరామ్ హై

[1] కిసీ నే ఈద్ కె దిన్ నఫిల్ రోజా రఖ్ లియా ఔర్ నియ్యత్ కర్ లి తబ్ భీ రోజా తోడ్ దేనా జరూరి హై ఉస్ కి ఖజా రఖ్ నా వాజిబ్ నహి హై. (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 201)

[2] ఈద్ కా దిన్ బహుత్ ముబారక్ ఔర్ అల్లాహ్ తఆల కి మెహ్ మాని కా దిన్ హై – ఈద్ కె దిన్ హమ్ సబ్ అల్లాహ్ తఆల కె మెహ్ మాన్ హై , ఇసి వర్యో సే ఈద్ కె దిన్ రోజా రఖ్ నా హరామ్ హై , క్యుంకే జబ్ అల్లాహ్ తఆల నే తమామ్ ముసల్మానోం కొ మెహ్ మాన్ బానా కర్ ఖానే , పీనే కా హుక్మ్ దియా హై , ఈద్ కె దిన్ రోజా రఖ్ నా గోయా అల్లాహ్ తఆల కి మెహ్ మాని కో రద్ కర్ నా హై ఔర్ యే బహుత్ బడి నా ఖద్రి హై . (ఇబ్నె మాజ్జహ్ పేజ్ నం: 123)

గర్ గరాహ్ కా హుక్మ్

[1] రోజే కి హాలత్ మే గుసుల్ కర్ తే వఖ్త్ గర్ గరాహ్ కర్ నే

ఔర్ నాక్ కె నరమ్ హిస్సే మే పాని పహుంచానే కా హుక్మ్ నహి హై, తా కె రోజా టూట్ నే కా అందేషా నా హో , లిహాజా దిన్ మే గుసుల్ కర్ తే వఖ్త్ గర్ గరాహ్ నా కరే. (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 8)

[2] అగర్ గర్ గరాహ్ కర్ నే మే పాని హలఖ్ సే ఉతర్ గయా తో రోజా టూట్ జాతా హై ఖజా లాజిమ్ హై, కఫ్ఫారాహ్ నహి. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 407)

[3] రోజే కి హాలత్ మే వుజూ ఔర్ గుసుల్ కె దౌరాన్ గర్ గరాహ్ నా కరే . (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 8)

గుసుల్ కర్ నా

[1] రోజే కి హాలత్ మే గుసుల్ కర్ నా జాయేజ్ హై ,ఇస్ సే రోజే మే కుఛ్ ఫరఖ్ నహి పడ్ తా , ఛాహే 1 బార్ గుసుల్ కరే యా బార్ బార్ గుసుల్ కరే ఉస్ సే కోయి ఫరఖ్ నహి ఆతా. (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 199)

[2] గుసుల్ కర్ తే హువే పాని హలఖ్ మే చలా గయా తో రోజా టూట్ జాయేగా, ఖజా లాజిమ్ హోగి , కఫ్ఫారాహ్ నహి . (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 401)

గుసులే జనాబత్

రాత్ కో గుసుల్ వాజిబ్ హువా , లేకిన్ రాత్ కో యా సుబ్ హ సే పహ్ లే , పహ్ లే గుసుల్ నహి కియా బల్ కె దిన్ కో

గుసుల్ కియా తో రోజా నహి టూట్ తా . అల్ బత్తా ఫజర్ కి నమాజ్ సే పహ్ లే, పహ్ లే గుసుల్ కర్ లియా కరే, తా కె నమాజ్ ఖజా నా హో. (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 200)

గీబత్ కర్ నా

గీబత్ కర్ నా హరామ్ హై , ఉస్ సే ఇబాదత్ మే ఖలల్ హోతా హై, గీబత్ సే బఛ్ నే కా పూరా ఇహ్ తిమామ్ కర్ నా ఛాహియే, అల్ బత్తా రోజా నహి టూటే గా , లేకిన్ మక్ రూహ్ జరూర్ హోగా , జిత్ నా సవాబ్ మిల్ నా హై ఉత్ నా సవాబ్ నహి మిల్ తా . (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 400)

గైర్ ముస్లిమ్ కి ఛీజ్ సే ఇఫ్తార్ కర్ నా

[1] గైర్ ముస్లిమ్ కి భేజీ హువి పాక్ ఔర్ హలాల్ ఛీజ్ ఖబూల్ కర్ నా ఔర్ ఉన్ చీజో సే ఇఫ్తార్ కర్ నా జాయేజ్ హై .

[2] అగర్ గైర్ ముస్లిమ్ కి భేజీ హువి ఛీజ్ పాక్ ఔర్ హలాల్ నహి తో ఖబూల్ కర్ నా ఔర్ ఉస్ సే ఇఫ్తార్ కర్ నా జాయేజ్ నహి హై. (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 5 పేజ్ నం : 347)

ఖై హోనా

[1] అగర్ రోజే కె దౌరాన్ ఖుద్ బ ఖుద్ ఖై హోగయి తో రోజా నహి టూట్ తా హై , ఛాహే ఖై థోడి సి హో యా జియాదహ్ దొనోం సూరత్ మే రోజా బాఖి రహే గా . (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 103)

[2] అగర్ అప్ నే ఇఖ్ తియార్ సే ఖై కి ఔర్ ముహ్ భర్ కర్ ఖై హో గయి తో రోజా టూట్ జాతా హై. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 103)

[3] అగర్ అప్ నే ఇఖ్ తియార్ సే ఖై కి ఔర్ ముహ్ భర్ కర్ ఖై నహి హుయి తో రోజా నహి టూట్ తా హై. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 103)

[4] అగర్ అచానక్ థోడి సి ఖై ఆయి ఫిర్ ఖుద్ బ ఖుద్ వాపస్ చలి గయి తో రోజా నహి టూట్ తా .అగర్ జాన్ బుర్ఝు కర్ లోటాలి తో రోజా టూట్ జాయేగా . (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 103)

[5] అగర్ కిసీ కో ఖై హుయి ఔర్ యే సమ్ ఝా కె మేరా రోజా టూట్ గయా , ఇస్ గుమాన్ పర్ ఫిర్ జాన్ బూర్ఝు కర్ ఖాలియా ఔర్ రోజా తోడ్ దియా తో ఖజా వాజిబ్ హై కఫ్ఫారాహ్ నహి , క్యుంకే రోజా తోఢ్ నే కా ఇరాదహ్ నహి థా. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 402)

కాన్

[1] కాన్ కె అందర్ పాని ఖుద్ బ ఖుద్ దాఖిల్ హోనే సే యా జాన్ బూర్ఝు కర్ డాల్ నే సే రోజా నహి టూట్ తా హై.

అల్ బత్తా జాన్ బూర్ఝు కర్ పాని డాల్ నే కి సూరత్ మే 1 రోజా రఖ్ లేనా బెహ్ తర్ హై .(తాతార్ ఖానియహ్ జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 364)

[2] రోజే కి హాలత్ మే కాన్ మే తేల్ డాల్ నే సే రోజా టూట్ జాతా హై. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 396)(అహ్లె ఖిద్ మాతే షర్ ఇయహ్ ఇషాఅతుల్ ఉలూమ్ జామియా నిజామియా హైదరాబాద్)

[3] రోజే కి హాలత్ మే కాన్ మే తర్ దవా(LIQUID) డాల్ నే సే రోజా టూట్ జాతా హై . అగర్ రోజే కి హాలత్ మే పౌడర్ వగైరా దవా కె తౌర్ పర్ కాన్ మే డాలా హై, ఔర్ అందర్ తక్ చలా గయా రోజా టూట్ జాతా హై ,ఔర్ అందర్ తక్ నహి గయా తో రోజా నహి టూట్ తా. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 402)

క్రీమ్ లగానా

రోజే కె దౌరాన్ చెహ్ రే ఔర్ జిస్మ్ పర్ క్రీమ్ లగానా జాయేజ్ హై, ఉస్ సే రోజా నహి టూట్ తా . (అల్ బెహ్ రుర్ రాయిఖ్ జిల్ద్ నం: 2 పేజ్ నం: 259)

మస్జిద్ మే ఇఫ్తార్ ఔర్ సెహ్ రీ కర్ నా

మస్జిద్ మే ఏతేకాఫ్ కి నియ్యత్ కె బగైర్ రోజా ఇఫ్తార్ కర్ నా, సెహ్ రీ ఖానా మక్ రూహ్ హై

అగర్ మస్జిద్ మే ఇఫ్తార్ యా సెహ్ రీ కర్ నే కి జారూరత్ హౌ తో కమ్ సే కమ్ నఫ్లి ఏతేకాఫ్ కి నియ్యత్ కర్ లే తో కాఫీ హై. బాఖి జహా తక్ హోసకే మస్జిద్ కొ గందాహ్ హోనే సే బచానా జరూరి హై . (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 5 పేజ్ నం : 321)

నియ్యత్ కర్ నా

[1] రంజానుల్ ముబారక్ కా రోజా సహీహ్ హోనే కేలియే నియ్యత్ కర్ నా జరూరి హై ,ఔర్ దిల్ కె ఇరాదే కా నామ్ నియ్యత్ హై. (అహ్లె ఖేద్ మాతే షర్ ఇయహ్ పేజ్ నం : 326 ఇషాఅతుల్ ఉలూమ్ జామియా నిజామియా హైదరాబాద్)

ఔర్ ఇత్ ని నియ్యత్ కర్ నా కాఫీ హై కె ఆజ్ మేరా రోజా హై. యా రాత్ కో యే ఇరాదహ్ కరే కె కల్ మేరా రోజా హై నియ్యత్ కె అల్ఫాజ్ జబాన్ సే అదా కర్ నా జరూరి నహి హై ,

అల్ బత్తా జబాన్ సే నియ్యత్ కా ఇజ్ హార్ కర్ నా బెహ్ తర్ హై. (అహ్లె ఖేద్ మాతే షర్ ఇయహ్ పేజ్ నం : 326 ఇషాఅతుల్ ఉలూమ్ జామియా నిజామియా హైదరాబాద్)

[2] రంజానుల్ ముబారక్ కె హర్ రోజే కి నియ్యత్ అలగ్ అలగ్ కర్ నా జరూరి హై పురే రంజానుల్ ముబారక్ కెలియే సిర్ఫ్ ఏక్ దిన్ నియ్యత్ కర్ లెనా కాఫీ నహి హై . (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 380) (అహ్లె ఖేద్ మాతే షర్ ఇయహ్ పేజ్ నం : 326 ఇషాఅతుల్ ఉలూమ్ జామియా నిజామియా హైదరాబాద్)

[3] నియ్యత్ కర్ నే కా వఖ్త్ గురుబే ఆఫ్తాబ్ కె బాద్ సే అగ్ లే దిన్ కి దో పెహార్ సే 1 ఘంటా (1 HOUR) పహ్ లే పహ్ లే తక్ హై , (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 195-196) (అహ్లె ఖేద్ మాతే షర్ ఇయహ్ ఇషాఅతుల్ ఉలూమ్ జామియా నిజామియా హైదరాబాద్)

[4] రాత్ కో రోజే కి నియ్యత్ కర్ నే కె బాద్ సుబ్ హ సాదిఖ్

హోనే సే పహ్ లే, పహ్ లే ఖానా ,పీనా జాయేజ్ హై.

సుబ్ హ సాదిఖ్ హోనే సే పహ్ లే , పహ్ లే ఖానే ,పీనే సే రోజే మే కోయి ఫరఖ్ నహి పఢ్ తా, ఔర్ సవాబ్ మే కోయి కమి నహి హోగి.(సూరతుల్ బఖరహ్ ఆయత్ నం : 187)

[5] రంజానుల్ ముబారక్ కె మహినే మే చాహే నఫిల్ రోజే కి నియ్యత్ కరే యా ఖజా రోజే కి నియ్యత్ కరే రంజానుల్ ముబారక్ కా రోజా ఆదా హో జాయేగా నఫిల్ ఔర్ ఖజా కా రోజా నహి హోగా . (అహ్లె ఖిద్ మాతే షర్ ఇయహ్ పేజ్ నం : 327 ఇషాఅతుల్ ఉలూమ్ జామియా నిజామియా హైదరాబాద్)

[6] నియ్యత్ కె బగైర్ భూఖా రెహ్ నే సే రోజా సహీ నహి హోగా.అగర్ కిసీ నే పురే దిన్ ఖాయా పియా నహి , భూఖా ప్యాసా రహా తో రోజా నహి హోగా. క్యుంకే ఉస్ నే రోజే కి నియ్యత్ నహి కీ. (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 195)

[7] రంజానుల్ ముబారక్ మే రోజే కి నియ్యత్ కర్ నే కె బాద్ అగర్ బిలా ఉజ్ర్ రోజా తోఢ్ దియా తో ఖజా ఔర్ కఫ్ఫారాహ్ లాజిమ్ ఆయెంగే, ఔర్ నియ్యత్ నహి కి ఔర్ దిన్ మే ఖా , పీ లియా తో ఖజా లాజిమ్ హై కఫ్ఫారాహ్ నహి. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 409)

[8] అగర్ రంజానుల్ ముబారక్ కె మహినే మే రోజా రఖ్ నే కి నియ్యత్ నహి కి తో రోజా నహి హోగా , లేకిన్ రంజానుల్ ముబారక్ కె ఎహ తరామ్ కి వర్యే సే

ఖానే, పీనే కి ఇజాజత్ నహి హోగి. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 403)

[9] నియ్యత్ కర్ తే వఖ్త్ బర్కత్ కేలియే ఇన్ షా అల్లాహ్ తఆల కేహ్ నా జాయేజ్ హై . (ఫతావా హిన్ దియహ్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 195)

[10] సెహత్ మంద్, మరీజ్ ,ముఖీమ్ , ఔర్ ముసాఫీర్ కి నియ్యత్ ఏక్ జైసి హై . (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 196)

[11] సెహ్ రీ ఖానా నియ్యత్ కె బరాబర్ హై . (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 195) (అహ్లె ఖిద్ మాతే షర్ ఇయహ్ పేజ్ నం : 327 ఇషాఅతుల్ ఉలూమ్ జామియా నిజామియా హైదరాబాద్)

[12] అగర్ రంజానుల్ ముబారక్ కె రోజే కి నియ్యత్ నహి కి, ఔర్ దిన్ మే ఖాతా , పీతా రహా తో సఖ్త్ గునెహ్ గార్ హై .

రంజానుల్ ముబారక్ కె రోజే కి నియ్యత్ కి , ఔర్ దిన్ మే ఖాతా , పీతా రహా తో ఖజా ఔర్ కఫ్ఫారాహ్ దొనోఁ లాజిమ్ హోంగే. (ఫతావా షామి జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 408)

రోజే కి నియ్యత్ కబ్ తక్ కర్ సక్తే హై

పహ్ లే యే దేఖ్ లియా జాయే కె సుబ్ హ సాదిఖ్ కిత్ నే బజే హొతి హై ఔర్ సూరజ్ కిత్ నే బజే గురూబ్ హోతా హై ,ఉస్ కె దర్ మియాన్ కె ఘంటో కా హిసాబ్ కర్ కే ఉన్ కా ఆధా కర్ లియా జాయే, ఉస్ ఆధే హిస్సే కె అందర్ అందర్ నియ్యత్ కర్ లి జాయే తో నియ్యత్ సహీ హో జాయెగి .

ఔర్ అగర్ షురూ కా ఆధా హిస్సా గుజర్ గయా ఉస్ కె బాద్ నియ్యత్ కి గయి తో నియ్యత్ నహి హోగి ఔర్ రోజా సహీ నహి హోగా. (అహ్లె ఖిద్ మాతే షర్ ఇయహ్ పేజ్ నం : 327 ఇషాఅతుల్ ఉలూమ్ జామియా నిజామియా హైదరాబాద్)

నియ్యత్ కర్ కె రోజా తోఢ్ నా

[1] అగర్ రంజానుల్ ముబారక్ కె మహినే మే రాత్ కొ రోజా రఖ్ నే కి నియ్యత్ కి, ఫిర్ రోజే కొ తోఢ్ దియా ఖజా, ఔర్ కఫ్ఫారాహ్ దొనోఁ లాజిమ్ హోంగే .

ఔర్ అగర్ రంజానుల్ ముబారక్ కె మహీనే మే రాత్ కొ రోజా రఖ్ నే కి నియ్యత్ నహి కి ఔర్ నియ్యత్ సహీ హోనే కె వఖ్త్ సే పహ్ లే రోజే రఖ్ నే కి నియ్యత్ కి ఫిర్ రోజే కొ తోఢ్ దియా తో ఖజా లాజిమ్ హోగి కఫ్ఫారాహ్ నహి . (అల్ బెహ్ రుర్ రాయిఖ్ జిల్ద్ నం: 2 పేజ్ నం: 276) (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 206)

[2] అగర్ గైర్ రంజానుల్ ముబారక్ మే రాత్ కో యా దిన్ కో నఫిల్ యా ఖజా రోజే కి నియ్యత్ కి ఔర్ సుబ్ హ సాదిఖ్ కె బాద్ గురుబే ఆఫ్తాబ్ సే పహ్ లే రోజా తోఢ్ దియా ఖజా లాజిమ్ హోగి కఫ్ఫారాహ్ వాజిబ్ నహి హోగా . (అల్ బెహ్ రుర్ రాయిఖ్ జిల్ద్ నం: 2 పేజ్ నం: 276) (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 215)

నఫిల్ రోజా

నఫిల్ రోజా జాన్ బుఝ్ కర్ షురూ కర్ నే కె బాద్ ఉస్ కో

పురా కర్ నా జరూరి హై. రోజా టూట్ నే కి సూరత్ మే ఖజా జరూరి హై . (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 215)

నఫిల్ రోజా తోఢ్ నా

నఫిల్ రోజా షురూ హోనే కె బాద్ వాజిబ్ హోతా హై షదీద్ ఉజ్ర్ కె బగైర్ నఫిల్ రోజా తోఢ్ నా సహీ నహి హై .

షదీద్ ఉజ్ర్ యే హై కె EX: ఐసా మెహ్ మాన్ ఆజాయే కె అగర్ ఉస్ కె సాథ్ ఖానా నా ఖాయా జాయే తో వో అఫ్ సోస్ కరే గా , యా కిసీ నే దావత్ ది ఉస్ మే షరీక్ నా హువే తో ఉస్ కె దిల్ కో తక్లీఫ్ హోతి తో నఫిల్ రోజా తోఢ్ నా జాయేజ్ హోగా ఔర్ బాద్ మే ఖజా రఖ్ నా వాజిబ్ హోగా . (ఫతావా ఆలమ్ గీర్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 208)

విక్స్

రోజే కె దౌరాన్ జిస్మ్ కె బాహరి హిస్సే మే విక్స్ లగానే సే రోజా నహి టూట్ తా , అల్ బత్తా గరమ్ పాని మే విక్స్ డాల్ కర్ భాప్ లేనే సే రోజా టూట్ జాతా హై .ఖజా లాజిమ్ హై , కఫ్ఫారాహ్ నహి .(ఫతావా షామి జిల్ద్ నం :2 పేజ్ నం : 395)

నుఖ్ సాన్

బిలా ఉజ్ర్ రంజానుల్ ముబారక్ కా ఏక్ రోజా నా రఖ్ నే కా ఇత్ నా బడా నుక్ సాన్ హై కె అగర్ జిందగీ భర్ భీ రోజా రఖే

గా ఉస్ కో ఉత్ నా సవాబ్ నహి మిల్తా . (మిష్ కాత్ షరీఫ్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 177)

ఇఫ్తార్ కా వఖ్త్

గురుబే ఆఫ్తాబ్ హోనే కా యఖీన్ హోనే కె బాద్ ఇఫ్తార్ కా వఖ్త్ సహీ హోజాతా హై , ఔర్ ఉస్ కె బాద్ ఇఫ్తార్ మే దేర్ కర్ నా మక్ రూహ్ ఔర్ ఖిలాఫే సున్నత్ హై .

అగర్ గురుబే ఆఫ్తాబ్ మే కిసీ వర్యే సే షక్ హోతో 4 మినిట్ ఇంతేజార్ కర్ లేనా బెహ్ తర్ హై . (బదాయిఉస్ సనాయిఁ జిల్ద్ నం : 2 పేజ్ నం : 105)

ఇఫ్తార్ మే క్యా హోనీ చాహియే

[1] ఖజూర్ సే ఇఫ్తార్ కర్ నా సున్నత్ హై ఔర్ దూధ్ జైసి ఛీజ్ సే ఇఫ్తార్ కర్ నా బెహ్ తర్ హై .(జామిఉత్ తిర్ మిజీ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం :150)

[2] తాజా ఖజూర్ సే ఇఫ్తార్ కర్ నా ముస్ తహబ్ హై.
(జామిఉత్ తిర్ మిజీ జిల్ద్ నం: 1 పేజ్ నం:150)

[3] ఎక్ హదీస్ మే హై కె హమరే నబీ (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లమ్) నే 3 ఖజూర్ యా కిసీ ఐసి ఛీజ్ సే జో ఆగ్ మే పకి హువి నా హోతి థి రోజా ఖోల్నా పసంద్ ఫర్ మాతే థే.

ఇఫ్తార్ కి దుఆ

ఇఫ్తార్ కె వఖ్త్ యే దుఆ పఢ్ నా ముస్ తహబ్ హై

అల్లాహుమ్మ లక సుమ్ తు వ అలా రిజ్ కిక అఫ్ తర్తు ఫఘ్ ఫిర్లి మా ఖద్దమ్ తు వ మా అఖ్ఖర్ తు .(మిష్ కాత్ షరీఫ్ జిల్ద్ నం : 1 పేజ్ నం : 175)

ఔర్ యే దుఆ భీ పఢ్ సక్ తే హై .

అల్లాహుమ్మ లక సుమ్ తు వ బిక ఆమన్ తు వ అలైక తవక్కల్తు వ అలా రిజ్ కిక అఫ్ తర్ తు ఫత ఖబ్బల్ మిన్నీ.

రంజానుల్ ముబారక్ కె కుచ్ దుఆయేం :-

పహ్ లే కె 10 దిన్ యే దుఆ పఢ్ హే

రబ్బిఘ్ ఫిర్ వర్ హమ్ వ అంత ఖైరూర్ రాహిమీన్

11 సే 20 వే దిన్ తక్ యే దుఆ పఢ్ హే

అస్తఘ్ఫిరుల్లాహ రబ్బీ మిన్ కుల్లి జమ్ బివ్ వ అతూబు ఇలైహి.

21సే 30 తక్ యే దుఆ పఢ్ హే

అల్లాహుమ్మ ఇన్నక అఫువ్వున్ తుహిబ్బుల్ అఫ వ ఫాఫూ అన్నా.

ఔర్ ఇస్ కె సాథ్ సాథ్ యే భీ కస్ రత్ సే పఢే,

లాయిలాహ ఇల్లలాహు. (యే జీక్ర్ అఫ్జల్ జీక్ర్ హై)

అల్ హందులిల్లాహ్ . (యే అఫ్జల్ దుఆ హై .)

ఔర్ షబే ఖద్ర్ కి దుఆ : **అల్లాహుమ్మ ఇన్నక అఫువ్వున్ కరీమ్ తుహిబ్బుల్ అఫ వ ఫాఫూ అన్ని .**

ఆరిఫ్ బిల్లాహ్ హజ్రత్ షైఖుల్ ఇస్లామ్ మౌలానా

హాఫిజ్ ఇమామ్ ముహమ్మద్ అన్వారుల్లాహ్ ఫారూఖి

ఫజీలతే జంగ్ (అలైహిర్ రహ్ మహ్) బాని జామియా నిజామియా

జామియా నిజామియా హైదరాబాద్

